

LHV Pensionifond L
Majandusaasta aruanne 2022

LHV Pensionifond L

Majandusaasta aruanne

01.01.2022 – 31.12.2022

Fondi nimi	LHV Pensionifond L
Fondi liik	Lepinguline fond
Fondijuht	Andres Viisemann Romet Enok Kristo Oidermaa
Põhitegevusala	Kohustusliku pensionifondi varade investeerimine, EMTAK 65301
Juriidiline aadress	Tartu mnt. 2, Tallinn 10145, Eesti
Telefon	(+372) 6 800 400
Faks	(+372) 6 800 402
Fondivalitseja	AS LHV Varahaldus
Fondivalitseja äriregistri number	10572453
Fondivalitseja juhatus	Joel Kukemelk Vahur Vallistu
Audiitor	KPMG Baltics OÜ

Majandusaasta aruanne sisaldab fondi tegevusaruannet, raamatupidamise aastaruannet ja selle lisasid, investeringute aruandeid, tehingu- ja vahendustasude aruannet ning millele on lisatud sõltumatu vandeaudiitori aruanne raamatupidamise aastaruande kohta.

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	4
Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond L 2022. a majandusaasta aruandele	7
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	8
Finantsseisundi aruanne	8
Tulude ja kulude aruanne	9
Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne	10
Rahavoogude aruanne	11
Raamatupidamise aastaaruande lisad	12
Lisa 1 Üldine informatsioon	12
Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest	12
Lisa 3 Finantsriskide juhtimine	19
Lisa 4 Kapitali juhtimine.....	29
Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustiste õiglase väärtus	30
Lisa 6 Antud laenud	32
Lisa 7 Muud nõuded	33
Lisa 8 Viitlaekumised	33
Lisa 9 Seotud osapooled	33
Lisa 10 Bilansipäevajärgsed sündmused.....	33
TEHINGU- JA VAHENDUSTASUDE ARUANNE	35
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2022	36
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2021	43
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	50

TEGEVUSARUANNE

LHV Pensionifond L on kohustusliku kogumispensioni võimaldamiseks loodud lepinguline investeerimisfond. Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiip on osakuomanike sisse maksete väärtuse pikaajaline maksimaalne kasvatamine, investeerides fondile lubatud instrumentidesse. Fondivalitseja rakendab fondi vara investeerimisel aktiivset investeerimisstrateegiat, otsustades fondi vara täpse jagunemise erinevate varaklasside ja investeerimisobjektide vahel igapäevase juhtimise käigus. Sõltuvalt turuolukorrast võib fondi vara jaotus erinevate varaklasside ja instrumentide vahel erineda oluliselt. Fondi deponooriumis avatud arvelduskontol oleva raha osakaalu fondi vara turuväärtusest hoitakse tavaliselt tasemel, mis on vajalik fondi tegevusega seotud jooksvate kulude katmiseks ning vajaliku likviidsuse tagamiseks. Aktsiate ja aktsiatesse investeerivate fondide maksimaalne osakaal Fondi vara turuväärtusest on alates 02.09.2019 kuni 100%.

Aktsiaturgude ülevaade

2022. aasta oli aktsiaturgudel pea täielik vastand aasta varasemale ostueufooriale. Läbi aasta liikusid aktsiaturud järjepidevalt ainult allapoole ning USA S&P500 aktsiaindeks langes aastaga dollaris vaadatuna 19.4% ning Nasdaq indeks langes koguni 33.1%. Suure languse põhjuseks oli kõrgel püsiv inflatsioon, mida keskpangad hakkasid ohjama kiirete intressimäärade tõstmistega. Viimane kümnend olid intressimäärad püsinud nulli lähedal ja seetõttu tabaski finantsturge paanika. Teistel suurtel globaalsetel aktsiaturgudel läks USA turgudega võrreldes veidi paremini. Euroopa laiapõhjaline Euro Stoxx 50 indeks langes aastaga 9.5% ning Jaapani Nikkei indeks langes 9.4%. OMX Baltic Benchmark indeks langes aastaga 11.8%.

Vaatamata üldisele aktsiaturgude langusele oli võimalik läbi aktiivselt juhitud portfelli finantsturgudel tootlust teha. Ukrainas alanud sõda kergitas jõudsalt energeetikasektori aktsiaid ning kõrgenevad intressimäärad mõjusid positiivselt pangandussektori tulemustele. Euroopa Euro Stoxx nafta- ja gaasisektori ettevõtete aktsiaindeks kerkis aastaga 24.9% ning pangandussektori indeks lõpetas aasta nullis.

Suurimad tõusjad pensionifondi aktsiaportfellis olid kõik seotud energeetika või tooraine sektoriga. Naftapuurtornide teenusepakkuja Valarise aktsia kerkis aastaga 98.8% ning samale sektorile panustav indeksfond 33.1%. Globaalne tooraine konglomeraat Glencore kasvatas aastaga väärtust 42.5% ning Norra naftahiid Equinor 47.3%. Suurimad langejad portfellis olid Skandinaavia aktsiad, mis käisid ühte sammu aktsiaturgude liikumisega.

2022. aasta suurim panustaja pensionifondi positiivsesse tootlusesse oli kinnisvara, mis varaklassina tõi enam kui 15% tootlust. Läänud aastal soetati kaks uut vara. Riias osteti 109 ühikuga üürikorteriportfell ning Tallinnas omandati Sõpruse puisteel roheline büroohoone. Kinnisvaraturu hinnatase Baltikumis on püsinud vaatamata turbulentsile finantsturgudel ja kõrgenenud intressikuludele ning seetõttu on fondi aktiivsus ostusuunal märgatavalt vähenenud.

Kinnisvarainvesteeringute portfellis tehti eelmisel aastal esimesed edukad väljumised. Üks investeeringutest East Capital Baltic Property Fund II müüs kõik oma varad ning tagastas raha investoritele. LHV pensionifondid olid fondis investorid olnud alates 2013. aastast. Lisaks müüdi järelturul suuremas koguses EFTEN Kinnisvarafond osakuid. EFTENi fondis on LHV pensionifondid investorid olnud 2011. aastast. Kokku oli kahe kinnisvarafondi peale laekumised LHV pensionifondidele üle 30 miljoni euro ja mõlema fondi tootlus hoiuperioodil ületas 10% aastas.

2022. aasta oli aktiivne aasta erakapitali investeeringute suunal. Pensionifond L tegi investeeringud Euroopa erakapitalifondidesse Astorg Mid-Cap ja Investindustrial Growth, mis investeerivad keskmise suurusega ettevõtetesse vastavalt Euroopas ja Lõuna-Euroopas. Samuti lisandus portfelli mitu kohalikku riskikapitalifondi. Trind Ventures ja

Superangel fondides oldi juba varasemalt investorid ning mõlemad fondihaldurid tõstsid jätkufondi. Uued nimed riskikapitalifondide portfellis on Specialist VC ja Plural. Lisaks tehti üks kaasinvesteering Investindustrial fondiga autoototjasse Rimac. Rimac Automobili on Horvaatias 2009. aastal asutatud elektriautode ja elektriakude tootja, mille brändide hulka kuulub lisaks Rimaci brändile ka näiteks 2021. aasta novembris omandatud Bugatti.

2022. aasta turgude langus võimaldas pensionifondil aasta jooksul aktiivselt positsioone võtta, kuid aasta lõpetasime taaskord konservatiivse vaatega ning aktsiapositsioone vähendades. Oodatakse aktsiaturgudel suuri edasi-tagasi liikumisi ka 2023. aastal, kuna õhus on palju küsimusi majanduskeskkonna, inflatsiooni ja intressimäärade tuleviku osas. Seetõttu hoitakse rahapuhvrit, et võimaluste tekkides aktsiaid soodsamalt juurde soetada.

Võlakirjaturgude ülevaade

Võlakirjaportfelli ettevõtetest jätkus Sunly ja Coopi kiire areng. Kahepeale kaasasid ettevõtted möödunud aastal ligi 250 mln eurot uut kapitali. Sunly kaasas oma taastuenergia äride ülesse ehitamiseks väga suures mahus uut omakapitali nii olemasolevate kui uute investorite käest. Fondi kui võlakirjainvestori vaatenurgast ettevõtte kasv ja uute ärisuundade teke vähendab riske ja tõstab investeeringu väärtust. Märtsis tehti ka viimane väljamakse nimetatud võlakirjadest ja fondi investeering on seega saavutanud hetkeks oma maksimaalse mahu. Coop jätkas kasvamist Eesti pangandusturul ja kaasas selle jaoks kevadel-suvel kahte eri tüüpi võlakirja ja aasta lõpul veel ka uusi aktsionäre. Osaleti võlakirjaemissioonidel ja seejuures olid LHV pensionifondid suurim investor juunis läbi viidud eriti pikaajalise võlaväärtpaberite emissioonis, mis kannavad aastaintressi 10%. Kohalikest ettevõtetest jõuti aasta jooksul allkirjadeni veel Perton Ehituse, Dimediumi ja BigBankiga. Perton kaasas vahendeid Kotzebue Pargi elamuehitusprojekti finantseerimiseks Tallinnas Kalamajas. Võlakiri on sõlmitud kolmeks aastaks, kannab intressi 8.5% aastas ja tagatud hüpoteegiga. Dimedium Grupp kaasas fondidest raha ettevõtte osade seniste omanike väljaostuks. Raha on laenatud kolmeks aastaks ja intress on 10% aastas, millele lisandub lisamakse lunastamisel. BigBank laenas taas võlakirjade vormis raha laenuportfelli kasvatamiseks, makstes aastaintressi 7.5% ja lunastades võlakirjad hiljemalt kümne aasta möödumisel. Aasta lõpus lunastas Coop pank enne tähtaega aga plaanitul oma 2017. aastal otse LHV fondidele emiteeritud allutatud võlakirjad. L fond teenis sellelt investeeringult viie aastaga ligi 35% tootlust. Euroopa võlakirjaturul (Bloomberg Barclays indeksi alusel) jäid samal perioodil hoopis miinuspoolele.

Börsidel oli võlakirjainvestoritele ka 2022. aasta väga raske. Inflatsioon on võlakirjaturgude üks peamine riskitegur. Keskpangad nii Euroopas kui Ühendriikides asusid inflatsiooniga võitlemiseks intresse tõstma ja see tähendas olemasolevate võlakirjade hinnalangust. Pensionifondis L on viimastel aastatel tugevalt keskendunud kohalike ettevõtete otseinvesteeringute tegemisele ja pigem välditud börsidelt pikkade võlakirjade soetamist. Kokkuvõttes kujunes 2022. aasta tulemuseks Euroopa võlakirjaturgudel (Bloomberg Barclays indeksi alusel) -17% ja näiteks Eesti riigi pikk võlakiri andis tulemuseks -21%. Suur osa selles võlakirjaturu mõistes ääretult suures kaotuses on pikaajaliste ehk enam kui 10 aastaste fikseeritud intressiga võlakirjade hinnalanguses. L fond sisenes 2022. aastasse portfelliga, kus polnud mitte ühtegi sellist investeeringut. Lisaks hinnatakse, et eelkõige nõrgema krediitkvaliteediga ettevõtete väärtpaberites on parimad ostukohad alles ees. Laenu raha hind tõuseb jätkuvalt paljude ettevõtete jaoks ja samuti halveneb kapitali kättesaadavus. Fondi võlakirjaportfelli suudeti kaitsta turu suurema languse eest ning ollakse valmis vabade vahendite kasutamiseks ostudeks.

Progressiivsete fondide võrdlus *	NAV 31.12.2022	NAV 31.12.2021	Osaku puhasväärtuse kasv
LHV Pensionifond L	2.04639	1.97462	3.63%
Luminor A Pensionifond	1.23540	1.44456	-14.48%
Swedbanki pensionifond 1970-79 sündinutele	1.37473	1.56316	-12.05%
SEB Progressiivne Pensionifond	1.17544	1.33101	-11.69%
SEB Energiline Pensionifond	1.10383	1.26766	-12.92%

* Võrdlevad puhasväärtused on kajastatud veebilehe www.pensionikeskus.ee (Pensionikeskus) andmete alusel. Tabelis esitatud väärtused on eurodes. Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgsest avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeringute hindamisel (vt ka Lisa 10 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond L 2022. a majandusaasta aruandele

Fondivalitseja AS-i LHV Varahaldus juhatus on koostanud LHV Pensionifond L 2022. a majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, investeeringute aruandest ning tehingu- ja vahendustasude aruandest.

Joel Kukemelk

Juhatuseliige

*/digitaalselt dateeritud ja allkirjastatud/***Vahur Vallistu**

Juhatuseliige

/digitaalselt dateeritud ja allkirjastatud/

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Finantsseisundi aruanne

(eurodes)

Varad	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Käibevarad			
Raha ja raha ekvivalendid	3	49 846 980	62 460 739
Tähtajalised hoised	3	6 607 970	2 500 000
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:			
Võlakirjad	5	71 224 813	107 549 921
Aktsiad	5	144 870 437	165 565 553
Fondiosakud	5	430 997 030	408 727 867
Tuletisinstrumendid	3, 5	64 561 318	25 000 000
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksimumuses	3, 5	77 091 558	71 232 280
Antud laenud	3, 5, 6	20 431 547	24 285 387
Muud nõuded	7	1 776 347	842 234
Viitlaekumised	3, 5, 8	328 376	42 296
Varad kokku		867 736 376	867 920 898
Kohustised ja fondi vara puhasväärtuses			
Finantskohustised õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:			
Tuletisinstrumendid	3, 5	61 578 051	26 204 216
Lühiajalised kohustised			
Võlgnevus fondivalitsejale	9	423 457	2 415 879
Lühiajalised kohustised kokku		423 457	2 415 879
Kohustised kokku v.a osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses		62 001 508	28 620 095
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses		805 734 868	839 300 803
Kohustised ja fondi vara puhasväärtuses kokku		867 736 376	867 920 898

Lisad lehekülgedel 12 kuni 34 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Tulude ja kulude aruanne

(eurodes)

	Lisa	2022	2021
Tulud			
Intressitulu		5 930 288	5 799 112
Rahalt ja raha ekvivalentidelt		42 801	192 728
Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud võlakirjadelt		3 661 580	4 932 184
Laenudelt		2 225 907	674 200
Dividenditulu		9 687 407	13 910 186
Aktsiatelt		5 366 704	4 222 178
Fondiosakutelt		4 320 703	9 688 008
Neto kasum/kahjum õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustistest		10 187 401	75 398 536
Võlakirjadelt		560 577	-118 589
Aktsiatelt		-13 056 693	34 299 788
Fondiosakutelt		22 885 310	42 484 039
Tuletisinstrumentidelt		-201 793	-1 266 765
Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest		-678 592	-125 765
Muud tulud		37	0
Tulud kokku		25 126 541	94 982 069
Kulud			
Valitsemistasud	9	4 888 414	7 560 444
sh. edukustasud		0	2 012 633
Tehingutasud		84 092	84 973
Muud tegevuskulud		13 265	41 352
Kulud kokku		4 985 771	7 686 769
Oodatav krediidikahju		-58 211	1 800 401
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		20 082 559	89 095 701

Lisad lehekülgedel 12 kuni 34 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne*(eurodes)*

	2022	2021
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi alguses	839 300 803	1 013 870 706
Osakute märkimisel laekunud raha	96 779 045	81 429 703
Osakute lunastamisel tasutud raha	-150 427 539	-345 095 307
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus	20 082 559	89 095 701
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	805 734 868	839 300 803
Ringluses olevate osakute arv aruandeperioodi lõpus	390 792 195	417 564 038
Osaku puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	2.06180	2.00999

Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgsest avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeringute hindamisel (vt ka Lisa 10 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Lisad lehekülgedel 12 kuni 34 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	Lisa	2022	2021
Rahavood põhitegevusest			
Laekunud intressid		4 807 586	5 503 677
Laekunud dividendid		9 460 405	13 909 806
Saldeeritud tähtajaliste hoiuste laekumised ja väljaminekud		-4 100 000	-2 500 000
Saldeeritud finantsinvesteeringute ostud ja müügid		38 519 069	300 854 245
Muu finantstulud		37	0
Makstud tegevuskulud		-6 978 193	-9 363 446
Neto rahavood põhitegevusest		41 708 904	308 404 282
Rahavood finantseerimistegevusest			
Osakute emiteerimisest laekunud		96 783 468	81 447 666
Osakute lunastuse eest tasutud		-150 427 539	-345 095 307
Neto rahavood finantseerimistegevusest		-53 644 071	-263 647 641
Rahavood kokku		-11 935 167	44 756 641
Raha ja raha ekvivalentide muutus			
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	3	62 460 739	17 829 863
Valuutakursside muutuste mõju		-678 592	-125 765
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	3	49 846 980	62 460 739

Lisad lehekülgedel 12 kuni 34 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Üldine informatsioon

LHV Pensionifond L (edaspidi: Fond) moodustati 20.02.2002 ning fond alustas investeerimistegevust 2002. aasta suvel. Aktsiate, aktsiafondide ja muude, aktsiatega sarnaste instrumentide maksimaalne osakaal Fondi varade turuväärtusest on kuni 100% alates 02.09.2019, ülejäänud osa varast investeeritakse võlakirjadesse, rahaturuinstrumentidesse, hoiustesse, teiste investeerimisfondide osakutesse või aktsiatesse, kinnisasjadesse, tuletisinstrumentidesse, väärtpaberitesse, mille alusvaraks on väärismetall või toore või mille hind sõltub väärismetallist või toormest ja muusse varasse. Fond võib anda ka laenu.

LHV Pensionifond L fondivalitsejaks on AS LHV Varahaldus, asukohaga Tartu mnt. 2, Tallinn.

Koostatud raamatupidamise aastaaruanne kajastab Fondi majandustegevust perioodil 01.01.2022 kuni 31.12.2022. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest

2.1 Aruande koostamise alused

LHV Pensionifond L raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus (IFRS EL) arvestades kohalikus seadusandluses sätestatud investeerimisfondide finantsaruandluse põhimõtete erisusi. Investeerimisfondide finantsaruandluse põhimõtted on sätestatud investeerimisfondide seaduses, raamatupidamise seaduses ning Rahandusministri määruses nr 8 „Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele“ 18. jaanuarist 2017. Aruande koostamisel on arvesse võetud Investeerimisfondide seaduse § 54 lõike 11 alusel kehtestatud fondi vara puhasväärtuse määramise korda ning eelpool mainitud määruses toodud muid erisusi.

Uued finantsaruandluse standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Iga-aastased IFRSi edasiarendused 2018–2020 (kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algasid 1. jaanuaril 2022 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine). EL ei ole muudatusi veel heaks kiitnud.

IFRS-i edasiarendused (2018–2020) sisaldavad standardites tehtud muudatusi:

- IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ muudatustega selgitatakse, et hinnates, kas võlainstrumentide vahetamine olemasoleva laenuvõtja ja laenuandja vahel toimub oluliselt erinevatel tingimustel, sisaldavad koos rahavoogude diskonteeritud nüüdisväärtusega kaasatavad tasud ainult uute tingimuste sõlmimiseks laenuvõtja ja laenuandja vahel makstud või saadud tasusid (sisaldades ka laenuvõtja või laenuandja poolt teise osapoole nimel makstud või saadud tasusid).

Fondi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Fondi raamatupidamise aastaaruandele olulist mõju.

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Fondile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2023 või hilisematel perioodidel ja mida Fond ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

„Finantsaruannete esitamine“ – IAS 1 muudatused (kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine). EL ei ole muudatusi veel heaks kiitnud. Muudatustega selgitatakse, et kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks põhineb üksnes ettevõtte õigusel arveldamist aruandeperioodi lõpus edasi lükata. Ettevõtte õigus lükata arveldamist edasi vähemalt 12 kuud alates aruandekuupäevast ei pea olema tingimusteta, kuid sellel peab olema sisu. Klassifitseerimist ei mõjuta juhtkonna kavatsused ega ootused selle kohta, kas ja millal ettevõtte oma õigust kasutab. Muudatustega selgitatakse ka olukordi, mida peetakse kohustise tasumiseks.

Fondi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Fondi raamatupidamise aastaaruandele olulist mõju.

Standardi IAS 8 „Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused (Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.)

Muudatustega võetakse kasutusele mõiste „arvestushinnangud“ uus määratlus: selgitatakse, et need on raamatupidamise aruandes esitatud rahalised summad, mille mõõtmisega kaasneb määramatus. Muudatustega selgitatakse ka arvestuspõhimõtete ja arvestushinnangute vahelist seost: täpsustatakse, et ettevõtte annab arvestushinnangu selleks, et saavutada arvestuspõhimõttega kehtestatud eesmärki.

Fondi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Fondi raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Fondile.

2.2 Juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Aruannete koostamine kooskõlas IFRS EL'iga eeldab fondivalitseja juhtkonnalt otsuste, eelduste tegemist ja hinnangute andmist mis mõjutavad arvestuspõhimõtete rakendamist ning varade, kohustiste, tulude ja kulude kajastamist. Kuigi hinnangute aluseks on nii juhtkonna parim teadmine kui faktid, võivad tegelikud tulemused hinnangutest erineda. Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse üle järjepidevalt ning hinnangute muudatusi kajastatakse muudatuste tegemise aastal ning kõikidel järgnevatel aastatel, mida hinnangu muudatus mõjutab.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade (nõudmiseni ja lühiajalised hoised krediidasutustes, võlakirjad ning antud laenud, mis ei oma turuosaliste hinnanoteeringut) osas on fondivalitseja juhtkond hinnanud 31.12.2022 seisuga oodatava krediidikahju suurust. Täpsem info on toodud lisa 2.7 ja 3.3.

2.3 Välisvaluutapõhised tehingud

Arvestus- ja esitusvaluuta

Fondi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes (esitusvaluuta). Fondi arvestusvaluuta on samuti euro.

Tehingud ja saldod välisvaluutas

Välisvaluutas toimuvad väärtpaberitehingud hinnatakse eurodesse tehingupäeva viimase teadaoleva Euroopa Keskpannga kursiga. Välisvaluutat ning välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustisi hinnatakse eurodesse, võttes aluseks hindamispäeva viimase teadaoleva Euroopa Keskpannga kursi. Välisvaluutas denomineeritud varade ümberhindamisest eurodesse tekkivad kasumid/kahjumid kajastatakse tulude ja kulude aruandes „Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest“.

2.4 Finantsvarade- ja kohustiste klassifikatsioon

Fond klassifitseerib finantsvarad ja finantskohustised järgnevatesse kategooriatesse:

- finantsvarad õiglasel väärtuse muutusega läbi tulude ja kulude aruande - varaklassi soetamisel määratletud õiglasel väärtuse muutusega läbi tulude ja kulude aruande – aktsiad, investeerimisfondide osakud, väärtpaberibörsil kaubeldavad võlakirjad, positiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses - raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoised, turuosaliste hinnanoteeringut mitteomavad võlakirjad, antud laenud, tehingupäevaga kajastatud tehingutest saadaolevad summad, intressi- ja dividendinõuded;
- finantskohustised õiglasel väärtuse muutusega läbi tulude ja kulude aruande – negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses - tehingupäevaga kajastatud tehingutelt maksta olevad summad, kohustised fondivalitseja ja depoopanga ees.

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Fond võtab finantsvara või -kohustise arvele siis, kui Fondist saab instrumendi lepinguline osapool. Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste või müüke kajastatakse tehingupäeval, ehk päeval, mil Fond on võtnud kohustise kas vara osta või müüa.

Fond kajastab arvele võtmisel finantsvara või -kohustist selle õiglases väärtuses, millele on lisatud või millest on maha arvatud finantsvara või -kohustise puhul, mida ei kajastata õiglases väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande, tehingukulutused, mis on otseselt seotud finantsvara omandamise või finantskohustise emiteerimisega. Õiglases väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande kajastavate finantsvarade ja -kohustiste tehingutasud kajastatakse kuluna tulude ja kulude aruandes.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja kui Fond annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved. Finantskohustis (või finantskohustise osa) eemaldatakse finantsseisundi aruandest siis ja ainult siis, kui see on kustutatud (s.o kui lepingus määratletud kohustis on täidetud, tühistatud või aegunud).

Edasine kajastamine

Finantsvarad: võlainstrumendid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Fondi ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning finantsvara rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Õiglases väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande: Varad, mis ei vasta soetusmaksumuse või õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumi kriteeriumile, kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande. Kasum või kahjum võlainstrumentidelt muutustega läbi tulude ja kulude aruande kajastatakse vastava perioodi, mil õiglase väärtuse muutus on toimunud, tulude ja kulude aruandes real „Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande“. Sellised õiglase väärtuse kasumid ja kahjumid sisaldavad ka vastavatelt instrumentidelt teenitud lepingulisi intresse.

Korrigeeritud soetusmaksumus: Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum tulude ja kulude aruandes muudes tuludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse tulude ja kulude aruandes eraldi ridadele.

Omakapitaliinstrumendid

Fond kajastab omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses. Õiglases väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud omakapitaliinstrumentidest saadud kasum või kahjum kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande“.

Tuletisinstrumendid

Tuletisinstrumendid (valuutaforvardid) võetakse arvele õiglases väärtuses arvestamata tehingukuludid tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglases väärtuses. Juhul kui tuletisväärtpaberid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid.

Need tehingud kajastatakse bilansis varana, kui nende turuväärtus on positiivne (tulevikus ostetav valuuta) ning kohustisena, kui turuväärtus on negatiivne (tulevikus müüdav valuuta). Bilansis varade ja kohustiste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidel ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse erireegleid (*hedging*).

Valuutaforvardite realiseerunud kasum ja realiseerimata tulu/kulu tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse tulude ja kulude aruandes periooditulu ning –kuluna real „Neto kasum/kahjum õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustistest“.

2.5 Õiglase väärtuse hindamine

Õiglase väärtuse all mõeldakse väärtust, millega Fondi vara on võimalik müüa tehingust huvitatud ja Fondist sõltumatule osapoolle hindamispäeva seisuga. Väärtpaberibörsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustiste (näiteks aktsiad, fondid, võlakirjad, tuletisinstrumentid) puhul põhineb õiglase väärtuse määramine börsipäeva sulgemishinnal (closing price). Fond kajastab kõiki investeringuid väärtpaberitesse õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, välja arvatud need investeringud, mille õiglast väärtust ei ole võimalik leida. IFRS 13 „Õiglase väärtuse mõõtmine“ kohaselt börsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustiste õiglase väärtusena kasutatakse börsi sulgemishinda, kui see jääb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Kui sulgemishind ei jää antud vahemikku, määrab fondivalitseja õiglase väärtusena hinna ostu- ja müügihinna vahel, mis kõige täpsemalt väljendaks konkreetse väärtpaberi õiglast väärtust.

Fondi varade väärtuse määramise aluseks on AS-i LHV Varahaldus juhatuse poolt kinnitatud „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise eeskiri“, millega määratakse reguleeritud turgudel kaubeldavate, reguleeritud turul mittekaubeldavate ja muude Fondi finantsvarade ja -kohustiste määramise põhimõtted.

Börsil kaubeldava investeerimisfondi aktsia või osaku väärtus määratakse samamoodi nagu börsil kaubeldava aktsia väärtus. Börsil mittekaubeldava lepingulise fondi osaku väärtus määratakse viimase teadaoleva tagasivõtmishinna alusel või kui hind ei ole kättesaadav, siis fondi puhasväärtuse põhjal. Börsil kaubeldava võlaväärtpaberi väärtus määratakse vastavalt reguleeritud turu viimasele teadaolevale ostunoteeringule (last bid-price).

Kui instrumentide õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, võidakse neid kajastada soetusmaksumuses või määrab õiglase väärtuse fondivalitseja juhatus kasutades hindamismeetodeid. Fondivalitseja kasutab omapoolse õiglase väärtuse määramisel erinevaid hindamismeetodeid, mis hõlmavad sõltumatute osapoolte vahel hiljuti toimunud turutehinguid, viiteid teistele, ligikaudselt samasugustele instrumentidele, diskonteeritud rahavoo analüüsi ja optioonide hindamise mudeleid ja muid hindamismeetodeid tuginedes võimalikult palju turuinfole ja võimalikult vähe firmapõhistele sisenditele.

2.6 Tasaarveldamine

Finantsvarasid ja –kohustisi tasaarveldatakse ja näidatakse bilansis netosummas ainult juhul, kui Fondil on selleks juriidiline õigus ning kavatsus need varad ja kohustised tasaarveldada või realiseerida samaaegselt. Fond ei ole aruande- ega võrreldaval perioodil varade ja kohustiste tasaarveldamist rakendanud.

2.7 Finantsvarade väärtuse langus

Kui Fondil on finantsvarasid, mida ei kajastata nende õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruandes, vaid amortiseeritud soetusmaksumuses, siis hinnatakse igal aruande kuupäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et varade väärtus võib tegelikkuses olla vähenenud võrreldes nende varade bilansilise väärtusega. Finantsvara väärtuse langemisele võivad viidata:

- väärtpaberi emitendi finantsraskused, viited emitendi võimalikule pankrotile
- väärtpaberi intressi- või põhiosamaksete maksmata jätmise või hilinenud maksmine
- finantsvara aktiivse turu kadumine
- teised olulised sündmused, mis võivad viidata varade väärtuse langusele.

Allahindluse nõuded põhinevad oodatava krediikahjumi (ECL) mudelil. Oodatav krediikahjum vähendab vara bilansilist väärtust, kahjumit kajastatakse tulude ja kulude aruandes. Krediidiriski ja ECL hindamine bilansipäeval on erapooletu ja tõenäosustega kaalutud ning sisaldab kogu saadaolevat informatsiooni, mis on asjakohane hinnangu andmiseks – sh informatsiooni toimunud sündmustest, praegustest tingimustest ning mõistlikke prognoose

tulevikusündmustest ja majandustingimustest. ECL arvutuste hindamisel kasutatakse nii mudeleid kui ekspert-hinnanguid.

Vastavalt IFRS 9 tugineb oodatav krediidikahju leidmine kolmele allahindlusfaasile.

- Toimivad varad (faas 1) – puuduvad märkimisväärsed krediitkvaliteedi halvenemise tunnused. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida järgneva 12 kuu jooksul (12 kuu ECL).
- Alatoimivad varad (faas 2) – krediidirisk on arvele võtmisest alates oluliselt suurenenud. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu tema eluea jooksul (eluea ECL).
- Mittetoimivad varad (faas 3) – maksejõuetus. Kajastatakse (täiendav) kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu eluea jooksul.

ECL arvutatakse funktsioonina makseviituse tõenäosusest (PD), kahjumäärast antud makseviituse vm kahjujuhtumi tekkimise korral (LGD) ning suurusel antud hetkel (EAD).

2.8 Intressid

Intressitulud ja -kulud kajastatakse tulude ja kulude aruandes, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava rahavoo täpselt läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara bilansilise väärtuseni. Efektive intressimäära arvutamisel hindab Fond rahavooge, arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevasi krediidikahjumeid. Intressitulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Intressitulu“.

2.9 Dividendid

Dividendid võetakse arvele esimesel päeval, mil aktsia kaupleb ilma dividendita (ex-dividends date), arvestades välja kuulutatud dividendimäära, Fondi poolt omatavate aktsiate arvu aktsionäride nimekirja fikseerimise päeval ning rakendatavat maksumäära. Dividendinõue eemaldatakse aktivatest vastava rahasumma laekumisel Fondi. Enammakstud maksud dividendidelt jäetakse aktiivatena üles, kuni summad laekuvad Fondi. Dividenditulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Dividenditulu“.

2.10 Viitlaekumised

Viitlaekumiste all kajastatakse üldiselt dividendinõuded (vt arvestuspõhimõtte "Dividendid"), tekkepõhiselt arvestatud, kuid laekumata tulud, sh intressid ja intressi iseloomuga nõuded ning müügitehingud, mille väärtuspäev on hiljem kui bilansipäev.

2.11 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid all kajastatakse nõudmiseni hoiuste saldod pangakontodel, üleõhoiuste saldod ning kuni 3-kuulisi tähtajalisi hoiuseid.

Üleõhoiustelt laekunud intressid kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.12 Tähtajalised hoiused

Tähtajaliste hoiuste all kajastatakse krediidasutustes hoitavaid hoiuseid. Tähtajalistelt hoiustelt arvestatud kuid hindamispäevaks laekumata intressid kajastatakse bilansis real „Tähtajalised hoiused“ ning tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.13 Investeeringifondi puhasväärtuse arvutamine

Fondi vara puhasväärtus määratakse kindlaks lähtudes investeerimisfondide seadusest, Rahandusministri kehtestatud Investeeringifondide vara puhasväärtuse määramise korrast, AS-i LHV Varahaldus (fondivalitseja) sisemistest protseduurireeglitest ja Fondi tingimustest.

Fondi vara puhasväärtuse (NAV) määramiseks arvutatakse välja Fondi koguvarade turuväärtus ning lahutatakse sellest Fondi kohustised. Osaku puhasväärtus saadakse kogupuhasväärtuse jagamisel ringluses olevate osakute arvuga.

2.14 Valitsemistasu

Valitsemistasu on fondivalitsejale makstav tasu Fondi valitsemise eest. Valitsemistasu määr on alates 02.09.2019 1,2% Fondi varade turuväärtusest. Valitsemistasu määra vähendatakse vastavalt õigusaktides sätestatud. Vähendamise ulatus sõltub fondivalitseja valitsetavate kõigi kohustuslike pensionifondide vara väärtuse summast. Valitsemistasu vähendamise alampiirmäär on maksimaalselt 0,4%. Valitsemistasude määrasid vähendatakse iga kalendriaasta 1. veebruarist alates, kusjuures Valitsemistasu määra vähendav kordaja leitakse kord kalendriaastas kohustuslike pensionifondide 1. jaanuarile järgneva teise tööpäeva vara väärtuse seisuga ja määratakse täpsusega vähemalt kaks kohta pärast koma. Kohaldatav valitsemistasu määr on toodud fondivalitseja veebilehel.

Kohaldatav valitsemistasu määr oli perioodil 01.02.2020 kuni 31.01.2021 0,6%, perioodil 01.02.2021 kuni 31.01.2022 0,576% ning alates 01.02.2022 kuni käesoleva ajani on kohaldatav valitsemistasu määr 0,624%.

Valitsemistasu arvestatakse Fondi varade turuväärtusest maha igapäevaselt ning makstakse välja hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel pangapäeval.

2.15 Edukustasu

Fondivalitsejal tekib õigus edukustasule, kui fondi osaku puhasväärtuse kumulatiivne kasv ületab sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa laekumise kumulatiivset kasvu alates 31. augustist 2019. a. Edukustasu arvestusperiood on kalendriaasta. Edukustasu võetakse arvesse fondi osaku 1. jaanuarile järgneva esimese tööpäeva puhasväärtuse kindlaksmääramisel. Fondide arvelt makstakse fondivalitsejale edukustasu 20% võrdlusindeksi tootlust ületavalt osalt ning kuni 2% fondi vara väärtusest.

Edukustasu arvutamiseks koostab fondivalitseja fondi osaku puhasväärtuse muutuse indeksi (edaspidi puhasväärtuse indeks) ja sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa laekumise muutuse indeksi (edaspidi võrdlusindeks), võrdsustades nende indeksite väärtuste alguspunktid 2019. aasta 31. augustiga. Võrdlusindeksi koostab fondivalitseja AS-i Pensionikeskus poolt avaldatud andmete põhjal.

Kui edukustasu arvestusperioodi alguskuupäeva puhasväärtuse indeksi väärtus on väiksem kui selle pensionifondi viimase kümne aasta 31. detsembri suurim puhasväärtuse indeksi väärtus, millelt on edukustasu makstud, võetakse edukustasu arvestamisel alguskuupäeva puhasväärtuse indeksi väärtuseks viimane.

Kui puhasväärtuse indeksi väärtuse suhtelise muutuse ja võrdlusindeksi väärtuse suhtelise muutuse positiivsest vahest arvutatud edukustasu on suurem kui 2% fondi vara väärtusest arvab fondivalitseja fondi järgmiste perioodide edukustasu arvutamisel puhasväärtuse indeksi vastavast väärtusest maha selle osa, millelt edukustasu piirmäära rakendumise tõttu ei makstud.

Kui edukustasu arvestusperioodi alguskuupäeval on puhasväärtuse indeksi väärtus väiksem võrdlusindeksi väärtusest, arvutatakse edukustasu suurus puhasväärtuse indeksi lõpukuupäeva väärtuse ja võrdlusindeksi alguskuupäeva väärtuse suhtelise muutuse ja võrdlusindeksi väärtuse suhtelise muutuse positiivsest vahest.

2.16 Tehingutasud

Tulude ja -kulude aruandes on real „Tehingutasud“ all tekkepõhiselt kajastatud Fondi arvel tehtavate tehingutega vahetult seotud ülekandekulud ja teenustasud.

2.17 Osakute märkimine

Osakute märkimine toimub vastavalt Fondi emissiooniprospetsis kirjeldatud tingimustele.

Alates 01. juulist 2020 kuni 31. augustini 2021 olid teise sambasse sotsiaalmaksu arvelt tehtavad 4% sissemaksed peatatud. 2020. aasta oktoobrikuu jooksul sai esitada sissemaksete ajutise katkestamise avaldust, millega peatati ka oma palgalt 2% kogumispensioni makse tegemised vastaval perioodil. Nendele, kes jätkasid oma 2% makseid ajal, mil sotsiaalmaksu arvelt 4% teise sambasse ei makstud, see 4% kompenseeriti jaanuaris 2023. Kompenseeritava summa suurus sõltus sellest, kui palju sissemaksete ajutise katkestamise ajal inimene teise sambasse sissemaksed tegi: igaühele maksti tema teise sambasse kaks korda nii palju, kui ta nimetatud ajavahemikul ise sisse maksis pluss saamatajäänud tootlus keskmise pensionifondi tootluse ehk EPI indeksi järgi arvutatuna. Alates 01.09.2021 on taas II samba pensionimaksed isikutel 2% ja riigil 4%.

2.18 Osakute vahetamised, väljamaksed osakuomanikele, märkimis- ja tagasivõtmistasu

Osakuomanikul on õigus vahetada Osakud teise kohustusliku pensionifondi osakute vastu, kui vahetamine ei ole õigusaktide alusel keelatud. Pensionifondi vahetamisel Osakuomanikule väljamakseid ei tehta. Osakute vahetamisel makstakse Osakuomaniku arvel tagasivõtmistasu.

Väljamaksed pensionifondist toimuvad vastavalt kogumispensionide seaduse 2. peatüki 8. jaos sätestatule. Osakuomanikul tekib õigus kohustusliku kogumispensioni väljamaksetele vanaduspensioniiikka jõudmisest arvates. Sõltuvalt kogutud osakute väärtusest on osakuomanikul õigus sõlmida kogumispensioni saamiseks kindlustusandjaga pensionileping, leppida pensionifondivalitsejaga kokku fondipension või taotleda ühekordset väljamakset pensionifondist.

Alates 01.01.2021 on võimalik peatada sissemaksed kogumispensioni teise sambasse või teisest sambast üldse täielikult väljuda. Mõlemal juhul on tagajärjeks II sambast vähemalt järgmised 10 aastat eemale jäämine. Kui esitatud II sambast väljumisavaldust on võimalik tühistada käimasoleval avalduste esitamise neljakuulisel perioodil (detsember-märts; aprill-juuli; august-november) ja ka väljumisavalduse esitamisele järgneval neljakuulisel perioodil, siis maksete peatamise avaldust saab tühistada vaid käimasoleval neljakuulisel avalduste esitamise perioodil. II sambast väljumisel tehakse väljamakseid 3x aastas – detsembrist märtsini väljumisavalduse esitanutele septembri esimesel tööpäeval, aprillist juulini väljumisavalduse esitanutele jaanuari esimesel tööpäeval ja augustist novembrini väljumisavalduse esitanutele mai esimesel tööpäeval. Pensionärid ja eelpensionärid saavad II sambast väljumisel raha kätte soodsama maksumääraga juba järgmise kuu keskpaigas.

Aastast 2010 ei võta fondivalitseja osakute väljalaskmisel väljalasketasu. Osakute tagasivõtmistasu piirmäär oli kuni 31.01.2017 1% osaku puhaskäivusest, kuid alates 01.02.2017 osaku tagasivõtmistasu ei võeta.

2.19 Konsolideerimise erand

LHV Pensionifond L omab järgmistes ettevõtetes enamusosalusi:

Ettevõtte nimi (asutatud)	Osalus 31.12.2022	Osalus 31.12.2021	Tegevusvaldkond
LC15 OÜ (10.04.2019)	76.40 %	76.40 %	Enda või renditud kinnisvara üürile andmine ja käitus
LUMI KODUD AIANDI OÜ (05.12.2018)	71.00 %	71.00 %	Enda või renditud kinnisvara üürile andmine ja käitus
Lumi Kodud Manufaktuuri OÜ (02.06.2017)	75.00 %	75.00 %	Enda või renditud kinnisvara üürile andmine ja käitus
VH KV 001 OÜ (13.09.2019)	75.00 %	75.00 %	Enda või renditud kinnisvara üürile andmine ja käitus
VH KV 002 OÜ (21.10.2020)	74.00%	74.00%	Enda või renditud kinnisvara üürile andmine ja käitus
VH KV 003 OÜ (07.07.2021)	74.00%	74.00%	Enda või renditud kinnisvara üürile andmine ja käitus
Matisa 52 SIA (10.01.2022)	74.00%	0.00%	Enda või renditud kinnisvara üürile andmine ja käitus
Sopruse pst157 OÜ (28.02.2022)	58.00%	0.00%	Enda või renditud kinnisvara üürile andmine ja käitus
VH AGENT 002 OÜ (04.10.2019)	73.40 %	73.40 %	Muud mujal liigitamata finantsteenuste abitegevusalad

OÜ VH Agent 007 (04.02.2020)	87.10 %	77.00 %	Valdusfirmade tegevus
VH Agent 008 OÜ (04.11.2020)	77.84 %	77.84 %	Valdusfirmade tegevus

Aruandeaastal omandati osalused Matisa 52 SIA-s ja Sopruse pst 157 OÜ-s. OÜ VH Agent 004 ning OÜ VH Agent 007 puhul on osaluse suurus muutunud, kuna aruandeperioodil võeti nimetatud ühingu kasutusele uue projekti tagatisagentidena ning tagatisagendi osalus jaotus vastab fondi osakaalule põhiinvesteeringus.

LHV Pensionifond L on investeerimisettevõtte vastavalt IFRS 10 tingimustele ning tulenevalt sellest Investeerimisettevõtte ei konsolideeri teise (majandus)üksuse üle kontrolli omandamisel oma tütaretevõtteid ega rakenda IFRS 3, välja arvatud lõikes 32 kirjeldatud juhul. Investeerimisettevõtte mõõdab selle asemel tütaretevõttesse tehtud investeeringut tulude ja kulude aruandes õiglases väärtuses kooskõlas IFRS 9-ga.

2.20 Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja raamatupidamise aastaaruande koostamise päeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud asjaoludega (täpsem informatsioon lisa 10).

Lisa 3 Finantsriskide juhtimine

Fond investeerib oma vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele erinevatesse väärtpaberitesse, tuletisinstrumentidesse ja hoiustesse.

Fondi investeerimisega kaasnevad mitmesugused riskid, mis võivad mõjutada investeeringu tootlust. Fondi minevikutootlus ei tähenda lubadust Fondi järgmiste perioodide tulude kohta. Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt võib osaku puhaskäivõtte kõikuda. Fond võib teenida nii kasumit kui ka kahjumit. Investor peaks arvestama sellega, et tulevikus ei pruugi ta Fondist tagasi saada kogu sinna investeeritud summat. Mida lühem on investori investeeringu kestus Fondis, seda tõenäolisem on kaotuse võimalus.

Fondijuht investeerib Fondi vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele, arvestades seejuures Investeerimisfondide seaduse ja Fondi tingimustega seotud investeerimispiiranguid. Investeerimislimitidest kinnipidamist jälgitakse igapäevaselt, investeerimispiirangute ületamise korral võtab fondijuht ette meetmed nende likvideerimiseks.

Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt on Fond avatud järgmistele riskidele:

- **tururisk**
- **krediidirisk**
- **likviidsusrisk**
- **kapitalirisk**

3.1 Tururisk

Tururisk väljendab potentsiaalset kahju, mis võib tekkida finantsinstrumentide tulevaste rahavoogude õiglase väärtuse muutusest tulenevalt muutustest intressimäärades, valuutakurssides ja aktsiahindades.

Tururiski vähendamiseks hajutatakse investeeringuid erinevate emitentide, riikide ja piirkondade vahel ning võidakse kasutada tuletisinstrumente.

Väärtpaberiturudel toimuvat jälgitakse igapäevaselt. Turusituatsiooni muutumisel võidakse vajadusel investeeringutes teha muudatusi, näiteks vähendada või suurendada aktsiaosakaalu Fondi koguinvesteeringutes.

Fondi investeeringud aruandepäeva seisuga on toodud Investeeringute aruandes.

Intressimäära risk

Intressimäära risk tuleneb võimalusest, et muutused intressimäärades mõjutavad tuleviku rahavoogusid või finantsinstrumendi õiglast väärtust. Suurem osa intressiriskist tuleneb investeeringutest võlainstrumentidesse.

Valuutapositionist lähtuvalt on tundlikkuse analüüsi tabelis toodud intressitulude ja õiglase väärtuse muutuse mõju baaspunktides nii eurodes kui dollarites.

Tabelis esitatud tundlikkuse analüüs näitab põhjendatud võimalike intressimäärade muutuste mõju Fondi kasumlikkusele tulenevalt kahest aspektist:

- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate ujuva intressimääraga finantsinstrumentide (võlakirjad) neto intressitulu aastane muutus;
- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate fikseeritud intressimääraga finantsinstrumentide (raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoised ja võlakirjad) õiglase väärtuse aastane muutus.

Intressimäärade muutuse mõju tulude ja kulude aruandele	Muutus baaspunktides	Intressitulu muutus (EUR)	Õiglase väärtuse muutus (EUR)
31.12.2022			
EUR	+/- 20	+/- 260 678	+/- 9 072
USD	+/- 20	+/- 22 915	+/- 0
31.12.2021			
EUR	+/- 20	+/- 265 143	+/- 50 691
USD	+/- 20	+/- 9 764	+/- 0

Järgnev tabel analüüsib Fondi avatust intressiriskile. Fondi intressiteenivad varad on kajastatud põhisummades ja kategoriseeritud järgmise intressi ümberhindamise järgi. Fondil puudusid 2022. ja 2021. aastal intressikandvad kohustised. Summad tabelis on esitatud eurodes.

31.12.2022	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhi-summades	Turumuutus- te mõju ja kogunenud intress	Allahind- lused	Kokku
Varad								
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoised	56 454 950	0	0	0	56 454 950	0	0	56 454 950
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:								
Võlakirjad	38 049 000	20 797 000	12 480 000	320 000	71 646 000	-421 187	0	71 224 813
Laenud ja nõuded:								
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	0	1 747 127	45 576 000	29 830 000	77 153 127	345 994	-407 563	77 091 558
Antud laenud	0	0	20 616 615	0	20 616 615	33 765	-218 833	20 431 547
Kokku	94 503 950	22 544 127	78 672 615	30 150 000	225 870 692	-41 428	-626 396	225 202 868

31.12.2021	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhi-summades	Turumuutus- te mõju ja kogunenud intress	Allahind- lused	Kokku
Varad								
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoised	64 960 739	0	0	0	64 960 739	0	0	64 960 739
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:								
Võlakirjad	39 649 000	32 621 000	23 302 000	10 490 000	106 062 000	1 487 921	0	107 549 921
Laenud ja nõuded:								
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	0	1 935 279	6 998 000	62 112 000	71 045 279	187 001	-285 379	70 946 901
Antud laenud	0	0	24 533 282	0	24 533 282	35 155	-283 050	24 285 387
Kokku	104 609 739	34 556 279	54 833 282	72 602 000	266 601 300	1 710 077	-568 429	267 742 948

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumendi väärtus muutub tulenevalt muutustest valuutakurssides. Fond kasutab valuutariski maandamiseks tuletisinstrumente. Erinevates valuutades denomineeritud varad ja kohustised on tabeli veergudes toodud eurodes vastavalt bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanga vahetuskursile. Fondil on finantskohustised ainult eurodes.

Avatud valuutaposisioonide kontsentreerumine

31.12.2022	EUR	USD	GBP	CHF	Muu	Kokku
Valuutariski kandvad varad						
Raha ja raha ekvivalendid	41 711 699	5 324 711	2 614 909	0	195 661	49 846 980
Tähtajalised hoiused	6 607 970	0	0	0	0	6 607 970
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:						
Võlakirjad	71 224 813	0	0	0	0	71 224 813
Aktsiad	64 462 302	53 120 799	9 587 499	1 852 686	15 847 151	144 870 437
Fondiosakud	322 990 357	74 949 555	0	33 057 118	0	430 997 030
Tuletisinstrumentid	64 561 318	0	0	0	0	64 561 318
Laenud ja nõuded:						
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	77 091 558	0	0	0	0	77 091 558
Antud laenud	20 431 547	0	0	0	0	20 431 547
Muu vara	1 776 347	0	0	0	0	1 776 347
Viitlaekumised	225 346	103 030	0	0	0	328 376
Valuutariski kandvad varad kokku	671 083 257	133 498 095	12 202 408	34 909 804	16 042 812	867 736 376
Valuutariski kandvad kohustised						
Finantskohustised õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:						
Tuletisinstrumentid	0	-61 578 051	0	0	0	-61 578 051
Muud kohustised	-423 457	0	0	0	0	-423 457
Valuutariski kandvad kohustised kokku	-423 457	-61 578 051	0	0	0	-62 001 508
Avatud valuutaposisioon	670 659 800	71 920 044	12 202 408	34 909 804	16 042 812	805 734 868

31.12.2021	EUR	USD	JPY	CHF	Muu	Kokku
Valuutariski kandvad varad						
Raha ja raha ekvivalendid	59 578 801	26 268	18 706	36 011	2 800 953	62 460 739
Tähtajalised hoiused	2 500 000	0	0	0	0	2 500 000
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:						
Võlakirjad	107 549 921	0	0	0	0	107 549 921
Aktsiad	85 295 505	44 772 586	1 416 168	2 304 470	31 776 824	165 565 553
Fondiosakud	330 873 649	46 988 595	0	30 865 623	0	408 727 867
Tuletisinstrumentid	25 000 000	0	0	0	0	25 000 000
Laenud ja nõuded:						
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	70 656 985	0	0	0	0	70 656 985
Antud laenud	24 568 437	0	0	0	0	24 568 437
Viitlaekumised	889 072	2 324	0	0	0	891 396
Valuutariski kandvad varad kokku	706 912 370	91 789 773	1 434 874	33 206 104	34 577 777	867 920 898

Valuutariski kandvad kohustised

Finantskohustised õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:

Tuletisinstrumentid	0	-26 204 216	0	0	0	-26 204 216
Muud kohustised	-2 415 879	0	0	0	0	-2 415 879
Valuutariski kandvad kohustised kokku	-2 415 879	-26 204 216	0	0	0	-28 620 095

Avatud valuutaposisioon **704 796 491** **65 585 557** **1 434 874** **33 206 104** **34 577 777** **839 300 803**

Järgnev tundlikkuse analüüs esitab põhjendatud võimalike muutuste mõju tulude ja kulude aruandele valuutades, milles Fondil on olulised finantsvarad aruandeperioodi lõpu seisuga. Tabelis esitatud summad on eurodes.

Mõju tulude ja kulude aruandele	Kursimuutus	Valuutakurss		Valuutakurss	
		31.12.2022	2022	31.12.2021	2021
USD kurss	+/- 10%	1.0666	+/- 7 192 044	1.1326	+/- 6 558 556
GBP kurss	+/- 10%	0.88693	+/- 1 220 241	0.84028	+/- 1 043 970
JPY kurss	+/- 10%	140.6600	+/- 0	130.3800	+/- 143 487
CHF kurss	+/- 10%	0.9847	+/- 3 490 980	1.0331	+/- 3 320 610

Aktsiahinna risk

Aktsiahinna risk väljendab potentsiaalset kahju, mis tekib ebasoodsatest muutustest aktsiate või nendega seotud tuletisinstrumentide õiglasest väärtuses tulenevalt muutustest aktsiaindeksites või üksikute aktsiate hindadest. Fond maandab riski investeerides erinevatele turgudele ja limiteerides maksimaalseid positsioone emitentide kaupa.

Fond järgib aktsiahinna riski juhtimisel õigusaktides, Fondi tingimustes ja prospektis välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- ühe emitendi emiteeritud väärtpaberitesse maksimaalne investering 15% Fondi vara väärtusest, seejuures ei tohi üle 5% suurusel positsioonid ületada 40% Fondi vara väärtusest.
- ühe konsolideerimisgrupi poolt välja antud väärtpaberite maksimaalne osakaal 20% Fondi vara väärtusest.

Fondi vara investeeritakse aktiivselt ning fondi varade jaotus ei ole seotud kindla võrdlusindeksiga. Fondijuht saab otsustada, millistesse piirkondadesse, majandusharudesse, varaklassidesse ning emitentidesse ta tahab investeerida ehk milles ta näeb kasvupotentsiaali.

Fondil puudub maksimaalse aktsiariski osakaalu piirang ning kogu vara võib täies ulatuses investeerida

aktsiaturgudele.

3.2 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on võimalus, et turu madala likviidsuse tõttu ei ole Fond võimeline ostma või müüma väärtpabereid soovitud hinnatasemel ning seetõttu ei ole võimalik järgida Fondi investeerimispoliitikat ja/või ei saa rahuldada kõiki osakute lunastusnõudeid õigel ajal, seda eriti olukorras, kus mitmeid suuri lunastusordereid on kogunenud samaaegselt.

Likviidsusrisk võib samuti suureneeda tururiski ja krediidiriski suurenemisega raskes turuolukorras, näiteks majanduslanguse korral.

Likviidsusrisiki juhtimiseks fondivalitseja:

- Jälgib fondi lühi- ning pikaajalist likviidsusvajadust, sh osakuomanike prognoositavat fondist väljumist läbi osakute vahetamise või ll sambast väljumise avalduse;
- On kehtestanud lisaks õigusaktidest ning fondi dokumentidest tulenevatele investeerimispiirangutele (fondi varast võib investeerida kuni 50% kinnistesse fondidesse ning kuni 50% mittekaubeldatavatesse väärtpaberitesse) sisemisi piiranguid ja puhvreid madala likviidsusega või ebalikviidsesse instrumentidesse investeerimisele;
- On sõlminud lepingud, mis võimaldavad fondivalitsejal vajadusel kasutada arvelduskrediiti.

Investeeringud on jaotatud likviidsseteks ja ebalikviidsseteks fondivalitseja sisemise hinnangu alusel vastavalt sellele, kui kiiresti on instrumenti võimalik õiglase hinnaga võõrandada. Likviidsseteks on loetud instrumendid ja positsioonid, mille võõrandamine võtab fondivalitseja hinnangul aega kuni kolm pangapäeva. Ebalikviidsed instrumendid on omakorda jaotatud kaheks - instrumendid, mida on võimalik fondivalitseja hinnangul võõrandada õiglase hinnaga kuni 2 nädala jooksul ning instrumendid, mida ei ole.

Fondi finantsvarad kogusummas 283 198 226 eurot (2021. aastal: 357 816 360 eurot) on fondijuhi hinnangul likviidsed, kuna Fondi positsiooni on võimalik kuni 3 pangapäevaga turutingimustel realiseerida. Ebalikviidsed on loetud ka investeeringud sellistesse reguleeritud turul kaubeldavatesse instrumentidesse, mille puhul kogu fondi investeeringut ei ole fondijuhi parimal hinnangul võimalik korraga realiseerida.

Alljärgnevas tabelis on toodud mittelikviidssete väärtpaberite info, mille realiseerimine võib võtta rohkem kui 2 nädalat:

Mittelikviidsed väärtpaberid	31.12.2022	31.12.2021
Võlakirjad		
Baltic Horizon 08/05/23	15 682 567	16 000 627
BIGBANK 6.5% 28/12/2027	1 000 542	1 000 542
BIGBANK 6.5% 30/12/2031	8 000 000	8 001 444
BIGBANK 7.5% 16/05/2032	2 422 500	0
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	10 226 154	10 226 497
Coop Pank 6.75% 04/12/2027	0	2 724 724
Coop Pank 7.58% 29/03/2029	2 039 163	2 039 163
Coop Pank AT1 10% Perpetual	3 800 000	0
Dimedium Grupp 12% 05/10/2025	2 778 300	0
Ekspress Grupp 6.0% 07/10/27	3 723 006	3 723 006
INBANK 6% 19/12/29	177 459	196 051
INBANK 7% 28/09/26	0	184 973
Kodu Kvartal 8.5% 08/07/2025	1 325 783	0
Liven Kodu 10 8% 30/06/2026	1 000 000	1 000 000
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27	25 701 149	31 101 391
Siauli Bankas 23/12/29	13 648 372	13 648 372
Sunly Land 8% 17/11/2025	10 304 782	6 056 647
Tartu linn 25/10/32	1 755 523	1 936 990
Võlakirjad kokku	103 585 300	97 840 427

Aktsiad		
Apranga	735 769	691 487
Bank North	0	2 189 746
Bank Saint Petersburg	0	954 599
EfTEN Balti Kinnisvaraportfell	102 543	134 461
Ekspress Grupp	2 813 319	2 925 852
LC15 osa	2 235 586	1 925 531
Lumi Kodud Aiandi osa	4 473 812	1 887 764
Lumi Kodud Manufaktuuri OÜ	4 864 567	3 153 783
Mafisa 52 osa	836 996	0
Mobility Technology Opportunities	4 097 569	0
QS Urgentmed Holdco	3 293 254	4 414 621
Roovlimae Holding (Thermory)	1 783 457	849 100
Siauliu Bankas	3 145 054	3 488 901
Silver Screen Holdings	3 571 990	7 228 433
Sopruse pst 157	662 619	0
Tallink Grupp	3 821 018	4 318 775
Tallinna Kaubamaja	6 269 673	8 060 706
VH Agent 002 osa	2 920	2 866
VH Agent 003 osa	1 672	1 218
VH Agent 004 osa	2 022	2 251
VH Agent 007 osa	3 626	2 251
VH Agent 008 osa	4 019	3 609
VH KV 001 osa	3 166 619	2 705 167
VH KV 002 osa	2 053 010	1 867 816
VH KV 003 osa	1 613 450	1 039 398
Aktsiad kokku	49 554 564	47 848 335
Fondiosakud		
AlpInvest ASFVIII	7 193 224	2 537 750
AlpInvest ASF VII	5 415 859	2 847 913
Ardian ASF VIII	13 936 146	13 219 890
Astorg Mid-Cap I	1 677 559	0
Axcel VI	6 013 561	1 862 004
BaltCap Latvia Venture Capital Fund K.S.	140 200	351 144
Baltcap Lithuania SME Fund KÜB	882 221	1 212 922
BaltCap Private Equity Fund II	2 303 184	2 747 071
Birdeye Timber Fund	6 597 685	6 118 173
Birdeye Timber Fund 2	8 586 292	7 505 785
Birdeye Timber Fund 3	3 806 911	3 440 954
Blackstone Capital Partners VIII(Lux)	8 898 309	6 100 215
BPEF III Supplementary Investment Facility UF	6 049 981	2 540 638
BPM Mezzanine Fund SICAV-SIF SCA	3 696 122	3 567 622
East Capital Baltic Property Fund II	124 494	9 281 311
East Capital Baltic Property Fund III	18 950 589	18 582 920
East Capital Real Estate IV	7 873 778	7 203 866
EfTEN Kinnisvarafond	29 588 258	40 465 970
EfTEN Kinnisvarafond II	1 204 418	1 167 909
EfTEN Real Estate Fund 5	1 948 405	2 123 412
EfTEN Residential Fund usaldusfond	2 826 604	1 651 330
Investindustrial Growth III	626 132	0
Investindustrial VII	19 340 074	9 746 724
INVL Baltic Sea Growth Fund	9 925 132	5 638 169
Karma Ventures I	7 574 303	7 169 754

Karma Ventures II	384 134	4 950
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	1 642 113	1 606 457
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	1 634 789	1 595 858
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	11 872 800	18 203 587
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	1 671 812	2 114 294
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	1 370 165	2 570 189
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	1 996 219	3 054 689
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	1 610 655	2 475 940
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	990 454	1 531 053
KJK Fund III S.C.A. SICAV-RAIF	7 470 961	6 889 498
KS EuVECA Livonia Partners Fund I	8 838 938	8 354 367
Lords LB Baltic Green Fund (V)	9 476 674	8 456 850
Monte Rosa Funds II	8 758 509	5 981 693
NOAL	10 455 436	15 143 236
PG Direct Equity 2019	16 513 080	10 171 194
Plural 2022	854 054	0
QS Capital Strategies II	1 853 522	794 632
QS Club Fund II	7 387 226	5 497 154
QS Global Mid-Market Opportunities SLP	10 703 227	10 009 348
SG Capital Partners Fund I	17 447 126	17 279 834
Specialist VC II	132 413	0
Tera Ventures II Usaldusfond	732 950	432 791
Trind Ventures II	151 800	0
Usaldusfond BaltCap Infrastructure Fund	3 760 799	3 086 511
Usaldusfond BaltCap Private Equity Fund	6 744 237	4 354 834
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	16 982 993	15 902 091
Usaldusfond Equity United PE 1	4 349 558	1 182 601
Usaldusfond Superangel One	6 709 131	3 780 793
Usaldusfond Superangel Two	47 814	0
Usaldusfond Trind Ventures Fund I	4 735 825	3 669 354
Fondiosakud kokku	342 458 856	311 227 244
Laenud		
Aiandi Kodud omanikulaen	4 970 690	0
Akadeemia15b omanikulaen	2 639 300	2 639 300
Kesk Tee Jyri omanikulaen	1 299 795	2 458 470
Lumi Kodud Aiandi omanikulaen	0	11 405 243
Manufaktuuri omanikulaen	2 853 958	2 853 958
Marati Maja omanikulaen	3 759 375	3 759 375
Matisa52 omanikulaen	2 619 208	0
Sopruse 157 omanikulaen	1 055 963	0
Taevakivi omanikulaen	1 452 091	1 452 091
Laenud kokku	20 650 381	24 568 437
Kokku	516 249 102	481 484 443

Erakapitali- ja kinnisvarafondide tingimuslike kohustistena on kajastatud prognoositud sissemakseid, mille täpne suurus ja tekkimise aeg sõltub vastava fondi fondivalitsejast ning mida ei ole bilansipäeva seisuga võimalik täpselt hinnata.

Fondi tingimuslikud kohustised järgmise 10 aasta jooksul:

Investeeringu tüüp	31.12.2022	31.12.2021
Erakapitali investeeringud	137 230 638	137 855 381
Investeeringud kinnisvara fondidesse	13 280 397	15 515 153
Kokku	150 511 035	153 370 534

Fondil ei ole kindla lunastustähtajaga finantskohustisi, mistõttu ei ole siinkohal esitatud ka Fondi kohustiste ja nende kohustiste kattets hoitavate varade struktuuri tähtaegade lõikes. Fondi bilansipäeva finantskohustiste maksetähtajad on kuni 1 kuu, kuid tulenevalt Fondi likviidsete finantsvarade mahust suudab Fond finantskohustisi täita.

3.3 Krediidirisk

Krediidirisk on võimalik kahju, mille võib põhjustada finantsinstrumendi vastaspoolte võimetus oma kohustisi täita. Fond järgib sisemisi protseduureegleid vastaspoolte valimisel ning fondijuht jälgib regulaarselt vastaspoolte krediitdireitinguid, uudisvoogu ja finantsaruandeid. Fondijuht esitab kord kuus mitte-kvantitatiivsete riskide ülevaate riskijuhtimise üksusele ja juhatusele, mis sisaldab ka vastaspooltega toimunud olulisi sündmusi.

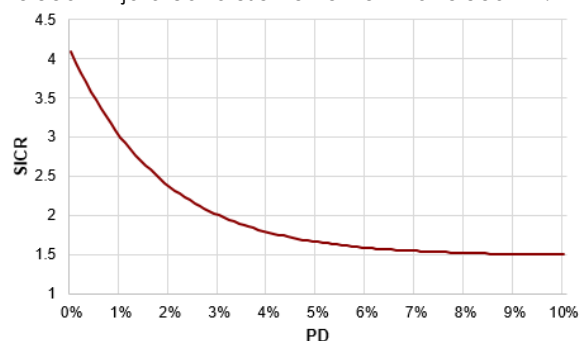
Korrigeeritud soetusmaksumuses hinnatud finantsvaradele leitakse allahindlus, mis baseerub oodatava krediidiriski (ECL) mudelil. ECL mudeli eesmärgiks on arvutada 12 kuu ja eluea oodatav krediidikahjum vastavalt finantsvara allahindlusfaasile. IFRS 9 kehtestab kolme-faasilise mudeli väärtuse languse määramiseks vastavalt krediitkvaliteedi muutusele peale esmast arvelevõtmist. Finantsinstrument, mis ei ole esmasel kajastamisel krediidikahjumiga, klassifitseeritakse Faasi 1 ning ECL mõõdetakse summas, mis on võrdne 12-kuulise osaga kogu oodatava eluea krediidikahjumist. Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine alates esmasest arvele võtmisest, klassifitseeritakse finantsinstrument Faasi 2. Juhul kui finantsinstrument on krediidikahjumiga, liigitatakse see Faasi 3. Faasi 2 ja 3 kuuluvate instrumentide puhul arvutatakse ECL kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumi põhjal. Aruandekuupäeva seisuga on korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad liigitatud Faasi 1. Allahindlusfaasi 2 finantsinstrumente liigitatud ei ole (2021 sama).

Olulise krediidiriski suurenemise hindamisel võrreldakse algset eluea PD ja aruandluse hetkel kehtivat eluea PD.

Selleks, et finantsvara liiguks järgmise allahindlusfaasi, peab eluea PD olema suurenenud rohkem kui 100 bps ning samaaegselt täitma tingimust $PD_{life}/PD_{life(algne)} > 1,4885 + \exp(-0,9549 - 54,173 \cdot PD_{life(algne)})$.

Lisaks võib ilmneda krediidiriski suurenemine olulise tähtsusega lepingutingimuste rikkumisel.

Valemi illustreerimiseks on kujutatud graafikul SICR graafikukõver. SICR kõver näitab mitu korda peab olema PD kasvanud, et finantsvara liiguks järgmise allahindlusfaasi. Lisaks kõverale peab PD suurenemine olema vähemalt 100 bps.

SICR kõver: Eialgse PD ja olulisuse piirmäära suhe (PD kasv kordades) olulise krediidiriski suurenemise identifitseerimiseks.

Kasutatud ECL mudel järgib marginaalkahjumite summa lähenemist, kus ECL arvutatakse marginaalkahjumite summana, mis ilmnevad igas ajaperioodis (kuus) aruandekuupäevast alates. Marginaalkahjumid tulenevad individuaalsetest riskiparameetritest (PD, LGD, EAD), mis prognoosivad võlgnevuse jääke ja kahjumeid maksejõuetuse puhul ning iga perioodi maksejõuetuse tõenäosust.

ECL arvutused põhinevad järgmistel komponentidel:

- Maksejõuetuse tõenäosus (PD) on hinnang, kui suure tõenäosusega kindlaksmääratud aja jooksul instrument muutub maksejõuetuks.
- Võlgnevuse suurus maksejõuetuse hetkel (EAD) on hinnang tulevikus maksejõuetuse tekkimise hetkel kehtivale eeldatavale nõudesummale, mis võtab arvesse aruandekuupäevale järgnevaid oodatavaid muutusi, sh põhiosa ja intressimaksud.

- Kahjumäär maksejõuetuse korral (LGD) on hinnang maksejõuetusest tingitud kahjule. See põhineb saadaolevate rahavoogude ja oodatavate rahavoogude vahele. LGD kajastatakse protsendina EAD-st.
- Diskontomäär kasutatakse oodatava kahjumi diskonteerimiseks nüüdisväärtusele aruandekuupäeva seisuga.

Igale korrigeeritud soetusmaksumuses hinnastatavale finantsvarale leitakse krediidireiting, kasutades sisemist reitingumudelit. Antud reitingumudel seob vastaspoole finantsseisu ja äririski hinnangu võimaliku maksejõuetuse tõenäosusega. Krediidiriski mudelist saadud 12 kuu PD rekaliibreeritakse tulevikku vaatavaks 12 kuu hinnanguks arvestades vastavaid makrostsenaariume. Vastavad makronäitajad, mida mudelis kasutatakse indekse kujul, sisaldavad hinnangut olemasolevale majanduskeskkonnale. Kasutades maksejõuetuse kõverat, konverteeritakse saadud 12 kuu PD hinnang eluea PD-ks selliselt, et tulemuseks on konkreetse finantsinstrumendi oodatav maksejõuetus igal tulevasel ajahetkel kuni oodatava eluea lõpuni. Arvestades makrostsenaariumite indekseid, saadakse kõik tulevased PD-d kõikidele makromajanduslikele stsenaariumitele.

Maksejõuetusel tekkiv kahjumäär (LGD) arvutatakse vastava tagatise hinnangulise kiirrealiseerimisväärtuse põhjal. LGD mudelis arvestatakse tagatiseks nii võlakirja tingimustes fikseeritud tagatiseid kui ka kaudsed tagatiseid (nt riigi vahendid). Arvestades makromajanduslike stsenaariumitega, saadakse igale allahindlusstsenaariumile vastavad LGD määrad.

Tulevikku vaatava informatsiooni lisamiseks ECL mõõtmiseks, arvutatakse tõenäosusega kaalutud ECL summa vastavalt kolmele allahindlusstsenaariumile (baas, positiivne ja negatiivne). Majandusliku stsenaariumite kaalud seisuga 31.12.2022 on järgmised: baasstsenaarium 60%, negatiivne stsenaarium 25% ja positiivne stsenaarium 15%.

Matemaatiliselt võrdub oodatav krediidikahju vastava ajaperioodi (12 kuud või eluea) PD, LGD, EAD ja diskontomäärade korrutiste summaga, arvestades konkreetsete majanduslike stsenaariumite tõenäosusi.

$$ECL = p_{baas} \cdot ECL_{baas} + p_{pos} \cdot ECL_{pos} + p_{neg} \cdot ECL_{neg} \quad \text{ja} \quad ECL_T = \sum_t PD_t \cdot LGD_t \cdot EAD_t \cdot d_t,$$

kus:

ECL_T – ajaperioodi T (12 kuud või eluea) ECL, leitakse iga stsenaariumi kohta ($ECL_{baas}, ECL_{pos}, ECL_{neg}$);

PD_t – maksejõuetuse tõenäosus kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

LGD_t – oodatav kahjumäär kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

EAD_t – laenujääk kuu t seisuga;

d_t – diskontomäär;

$p_{baas}, p_{pos}, p_{neg}$ – vastava stsenaariumi tõenäosused.

Fond järgib krediidiriski juhtimisel õigusaktides ja Fondi tingimustes välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- Fondi võlakirjakontsentratsioon ühe emitendi kohta sõltub emitendi tüübist: vastavate keskvalitsuste või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt emiteeritud võlakirjadesse maksimaalselt 35% Fondi vara väärtusest; muude emitentide puhul 10% Fondi vara väärtusest;
- Fond võib hoiustada ühe krediidasutuse hoiustesse maksimaalselt 20% Fondi vara väärtusest.

Tabelis on välja toodud Fondi maksimaalne avatus krediidiriskile, lähtuvalt instrumentide bilansilistest väärtustest ning tuletisinstrumentid on esitatud netosummas (tabel ei kajasta aktsia- ja fondiinvesteeringuid, mis ei kannu krediidiriski). Fondis ei ole ühtegi võlakirja, mis oleks ületähtaegne oma põhiosa või intressimaksetega. Fond ei ole pantinud oma finantsvara.

	31.12.2022	31.12.2021
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	56 454 950	64 960 739
Viitlaekumised	328 376	42 296
Muud varad	1 776 347	842 234
Võlakirjad õiglasest väärtusest muutusega läbi tulude ja kulude aruande	71 224 813	107 549 921
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	77 091 558	70 946 901
Antud laenud	20 431 547	24 285 387
Kokku	227 307 591	268 627 478

Alljärgnevas tabelis on korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate finantsvarade (võlakirjad, antud laenud, tähtajalised hoiused ning muud varad, mille hind sisaldab vastavat korrigeerivat komponenti) jaotus sisemise reitingu järgi koos oodatava krediidikahjuga. 31.12.2022 seisuga omavad kõik sellised finantsvarad investeerimisjärgu reitingut (<10) ning kuuluvad allahindlusfaasi 1.

31.12.2022	Reiting	Soetusmaksumus	12 kuu ECL	Kokku
madal krediidirisk	4	1 755 523	0	1 755 523
madal krediidirisk	5	39 349 522	-61 974	39 287 548
madal krediidirisk	6	13 715 922	-92 440	13 623 482
keskmine krediidirisk	7	21 599 591	-152 760	21 446 831
keskmine krediidirisk	8	21 728 944	-326 332	21 402 612
Kokku		98 149 502	-633 506	97 515 996
31.12.2021	Reiting	Soetusmaksumus	12 kuu ECL	Kokku
madal krediidirisk	4	1 936 990	0	1 936 990
madal krediidirisk	5	44 749 753	-64 404	44 685 349
madal krediidirisk	6	11 340 852	-71 487	11 269 365
keskmine krediidirisk	7	20 311 222	-161 714	20 149 508
keskmine krediidirisk	8	17 461 890	-277 690	17 184 200
Kokku		95 800 707	-575 295	95 225 412

Standard & Poor's / Moody's reitingute lõikes jagunevad fondi investeeringud võlakirjadesse järgmiselt:

	31.12.2022	31.12.2021
AAA / Aaa	15.43%	31.17%
AA+ / Aa1	0.77%	0.74%
AA / Aa2	5.43%	5.29%
AA- / Aa3	0.00%	0.09%
A+ / A1	0.00%	0.00%
A / A2	3.05%	3.02%
A- / A3	0.00%	0.00%
BBB+ / Baa1	9.18%	7.63%
BBB / Baa2	10.80%	8.38%
BBB- / Baa3	1.04%	0.93%
BB+ / Ba1	10.54%	8.95%
Reitinguta	43.76%	33.80%
Kokku	100.00%	100.00%

Raha ja deposiitide krediidirisk on marginaalne, kuna nõudmiseni kontol olev raha asub depoopangas, mille emaaettevõtte krediitireiting on A+ (Standard&Poor's) ning deposiitide osakaal on väga väike (alla 0,5% Fondi mahust).

3.4 Riski kontsentratsioon

Riski kontsentratsioon on liigne sõltuvus ühest konkreetsest mõjurist. Kontsentratsiooniriski vähendamiseks hajutatakse Fondi investeringuid erinevate piirkondade ja sektorite vahel.

Regioonide lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2022	31.12.2021
Aafrika	0.23%	0.22%
Euroopa	91.62%	94.22%
sellest Balti riigid	48.49%	45.15%
Venemaa	0.00%	0.11%
Põhja-Ameerika	8.16%	5.28%
Vaikse ookeani piirkond	0.00%	0.17%
Kokku	100.00%	100.00%

Sektorite lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2022	31.12.2021
Kestvuskaubad	1.98%	1.52%
Esmatarbekaubad	1.12%	1.54%
Energia	1.82%	1.13%
Finantssektor	16.96%	17.93%
Valitsus	4.22%	8.15%
Tervishoid	1.21%	1.59%
Tööstussektor	3.48%	4.34%
Informatsioonitehnoloogia	0.22%	0.00%
Materjalid	5.88%	5.08%
Fondid	53.49%	48.70%
Telekommunikatsiooniteenused	0.44%	0.86%
Kommunaalteenused	1.88%	1.92%
Muu	7.29%	7.24%
Kokku	100.00%	100.00%

Lisa 4 Kapitali juhtimine

Fondi kapital koosneb tema netovaradest ehk Fondi osakute emiteerimisest saadud rahast ja Fondi kasumist. Fondi kapital muutub regulaarselt tulenevalt uute osakute emiteerimisest ning kolm korda aastas on Fondi osakuomanikel võimalus fonde vahetada ja Fondist väljuda. Fondijuht monitorib oodatavaid raha sisse ja väljavooe eesmärgiga tagada piisav likviidsuspuhver osakute lunastuseks.

Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustiste õiglase väärtus

Fondi finantsvarade ja –kohustiste bilansiline väärtus vastab valdavalt nende õiglasele väärtusele, arvestades kasutatavate hindamistehnikate erisusi. Õiglasest väärtuses mõõdetavate varade hierarhiast tulenevalt kasutatavast hindamistehnikast annab ülevaate järgnev tabel:

31.12.2022	1. tase	2. tase	3. tase	Õiglase väärtus
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande				
Aktsiad	132 233 768	0	12 636 669	144 870 437
Fondiosakud	88 538 176	0	342 458 854	430 997 030
Võlakirjad	71 224 813	0	0	71 224 813
Muud varad	0	1 776 347	0	1 776 347
Tuletisinstrumentid	0	64 561 318	0	64 561 318
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande kokku	291 996 757	66 337 665	355 095 523	713 429 945
Finantskohustised õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande				
Tuletisinstrumentid	0	61 578 051	0	61 578 051
Finantskohustised õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kokku	0	61 578 051	0	61 578 051
	1. tase	2. tase	3. tase	Raamatupidamisväärtus
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses				
Võlakirjad	0	77 091 558		77 091 558
Antud laenu	0	20 431 547	0	20 431 547
Viitlaekumised	328 376	0	0	328 376
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	328 376	97 523 105	0	97 851 481
	1. tase	2. tase	3. tase	Õiglase väärtus
31.12.2021				
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande				
Aktsiad	155 048 876	0	10 516 677	165 565 553
Fondiosakud	97 500 621	0	311 227 246	408 727 867
Võlakirjad	107 549 921	0	0	107 549 921
Muud varad	0	842 347	0	842 347
Tuletisinstrumentid	0	25 000 000	0	25 000 000
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande kokku	360 099 418	25 842 347	321 743 923	707 685 688
Finantskohustised õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande				
Tuletisinstrumentid	0	26 204 216	0	26 204 216
Finantskohustised õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kokku	0	26 204 216	0	26 204 216

	1. tase	2. tase	3. tase	Raamatupidamis- väärtus
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses				
Võlakirjad	0	70 946 901	0	70 946 901
Antud laenud	0	24 285 387	0	24 285 387
Viitlaekumised	884 530	0	0	884 530
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	884 530	95 232 288	0	96 116 818

Fond kajastab kauplemiseks hoitavaid finantsvarasid õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande. Raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoised ning kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Fond kategoriseerib finantsinvesteeringud sõltuvalt nende ümberhindlusest kolmele eri tasemele:

1. tase – finantsinvesteeringud, mida hinnatakse börsil või muul aktiivsel turul noteeritud hinnas
  2. tase – finantsinstrumendid, mida hinnatakse hindamistehnikatega, mis põhinevad jälgitavatel sisenditel (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)
  3. tase – finantsinstrumendid, mille ümberhindluseks kasutatavad hindamistehnikad põhinevad mittejälgitavatel sisenditel (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod)
- Aktiivsel turul kaubeldavate väärtpaperite väärtuseks loetakse viimane teadaolev sulgemishind reguleeritud turul, mis enamikel juhtudel langeb ostu- ja müüginoteeringu vahele.

Fondide poolt selliste võlakirjade, mille osas fondivalitseja kavatab neid hoida lunastustähtaja saabumiseni, kajastatakse fondi varas korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Selle rakendamisel võtab fondivalitseja arvesse ka emitendi krediitkvaliteeti, hinnates tema maksejõuetuse tõenäosust kvartaalselt. Käesolevas tabelis on kajastatud fondivalitseja parim hinnang selliste võlakirjade väärtusele teoreetilise stsenaariumi korral, kus fondivalitseja need lõpuni hoidmise asemel võõrandaks. Lisaks emitendi krediitkvaliteedi muutusele on arvesse võetud ka turuolukorra muutust alates võlakirja emitteerimisest. Seejuures ei ole fondivalitseja nimetatud hinnangu andmisel seotud fondi vara puhasväärtuse arvestamise reeglite põhimõtetega. Fondivalitseja hinnangul erineb lõpuni hoitava võlakirjade õiglase väärtus selle bilansilisest väärtusest vahemikus 0,6-7,9% (keskmiselt 3%).

Fondivalitseja juhtkonna hinnangul ei erine muude korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade õiglase väärtus oluliselt nende bilansilisest väärtusest, kuna finantsvarad on lühiajalised (raha ja raha ekvivalendid, kuni 12-kuulised tähtajalised hoised ning viitlaekumised).

Muud hindamismeetodit kasutatakse turul mittekaubeldavate kinniste fondide osakute ja turul mittekaubeldavate aktsiate väärtuse määramisel.

Turul mittekaubeldavate kinniste fondide õiglase väärtuse määramisel tuginetakse fondide poolt edastatud NAV-le. Erinevad fondid edastavad vastava aruande kas 4 või 12 korda aastas. Kui pärast NAV-i avaldamist tehakse vastavasse fondi investeering, siis see lisandub avaldatud proportsionaalsele väärtusele.

Mittekaubeldavate kinniste fondide erakapitali investeeringute õiglase väärtuse hindamisel toetub vastav fondivalitseja kehtivatele rahvusvahelistele standardidele - *International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines - Edition December 2018*. Need standardid näevad ette erinevaid investeeringu väärtuse hindamismeetodeid sõltuvalt investeeringu iseloomust, ettevõtte arengustaadiumist ja finantsseisust. Nende erinevate hindamismeetodite eesmärgiks on leida investeeringu õiglase väärtus. Üldiselt kasutatakse järgmist kolme meetodit:

- 1) Turupõhine lähenemine (*Market Approach*);
- 2) Rahavoo või sissetuleku põhine lähenemine (*Income Approach*);
- 3) Kulupõhine lähenemine (*Cost Approach*).

Arvestades Fondis olevate erakapitali investeeringute iseloomu on edaspidi kavas kasutada peamiselt kahte meetodit, mis on mõlemad turupõhised meetodid:

- Hiljutise investeeringu hinna meetod (*Price of Recent Investment*) – meetod seisneb selles, et investeeringu

õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse turul hiljuti toimunud tehingu hinda, arvestades tehingu tausta, olulisust ja suurust turu seisukohalt. Selle meetodi abil leitud väärtust võib kasutada vaid suhteliselt lühikest aega, kuna tehingu asjaolud kaotavad oma aktuaalsust aja jooksul, samuti muutuvad ka turu tingimused. Meetod on oma iseloomult suhteliselt subjektiivne, seetõttu saadud väärtuse täiendava valideerimise huvides kasutame diskonteeritud rahavoogude meetodit.

- Suhtarvude meetod (*Multiples*) – meetod näeb ette, et hinnatava ettevõtte äri on välja kujunenud ning omab jätkusuutlikku rahavoogu. Õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse tööstusharu esindavate börsil noteeritud ettevõtete suhtarve, mis haakuvad hindamisobjektiks oleva investeeringuga. Tüüpiliselt kasutame järgimisi suhtarve: P/E, EV/EBITDA, EV/Sales.

Juhul, kui ülalpool loetletud meetodid ei suuda kindlaks määrata investeeringu õiglast väärtust, kasutatakse muid rahvusvaheliste standarditega ette nähtud meetodeid. Näiteks fondidele kuuluvate SPV-de puhul kasutatakse raamatupidamislikku väärtust.

Järgnevas tabelis on välja toodud 3. taseme investeeringute õiglase väärtuse muutused.

	Fondiosakud	Aktsiad	Võlakirjad	Kokku
Saldo 01.01.2021	219 082 230	15 650 544	0	234 732 774
Ost	75 758 211	0	0	75 758 211
Müük	-23 189 594	-8 536 853		-31 726 447
Õiglase väärtuse muutus	39 576 399	3 402 986	0	42 979 385
Saldo 31.12.2021	311 227 247	10 516 677	0	321 743 924
Ost	58 252 174	4 183 448	0	62 435 622
Müük	-47 953 200	-290 224		-48 243 424
Õiglase väärtuse muutus	20 932 633	-1 773 232	0	19 159 401
Saldo 31.12.2022	342 458 854	12 636 669	0	355 095 523

Bank Saint Petersburg aktsiad on Fondivalitseja juhatuse otsusega hinnatud 0 väärtusega aktsiateks ning nende aktsiate puhul ei kohaldata turuhinda. Enne nimetatud aktsiate 0-i hindamist moodustas investeering vähem kui 0.1% fondi varast.

Seisuga 31.12.2022 on 3. taseme varade väärtus 355 095 523 eurot (31.12.2021: 321 743 924 eurot) ehk 44.07% (31.12.2021: 38.33%) Fondi puhasväärtusest. Kui nende investeeringute väärtused muutuvad +/-10%, siis on mõju Fondi puhasväärtusele +/- 35 509 552 eurot (31.12.2021: +/- 32 174 392 eurot).

Lisa 6 Antud laenud

Antud laenudena on kajastatud omanikulaenud, mille põhiosa makstakse tagasi laenu tähtaja saabumisel ühe maksena. Tegemist on omanikulaenudega, mis on allutatud teiste võlausaldajate nõuetele (nt krediiasutustest võetud laen). Fondi likviidsusjuhtimise perspektiivist ei jaota Fondivalitseja fondi vara käibe- ja põhivaraks, vaid jälgib iga laenu puhul konkreetse laenu tagasimakse graafikut.

Antud laen	Lõpptähtaeg	Väärtus 31.12.2022	Väärtus 31.12.2021
Aiandi Kodud omanikulaen	30.09.2027	4 970 690	0
Akadeemia15b omanikulaen	21.12.2026	2 639 300	2 639 300
Kesk Tee Jyri omanikulaen	30.11.2025	1 299 795	2 458 470
Lumi Kodud Aiandi omanikulaen	17.09.2025	0	11 405 243
Manufaktuuri omanikulaen	21.12.2026	2 853 958	2 853 958
Marafi Maja omanikulaen	13.12.2026	3 759 375	3 759 375
Matisa52 omanikulaen	21.02.2027	2 619 208	0
Sopruse157 omanikulaen	16.03.2027	1 055 963	0
Taevakivi omanikulaen	25.08.2026	1 452 091	1 452 091
Oodatav krediidikahju		-218 833	-283 050
Kokku		20 431 547	24 285 387

Lisa 7 Muud nõuded

Seisuga 31.12.2022 on muude nõuete all kajastatud Röövlimäe Holding OÜ osa müügitehingu eest makstav tasu summas 1 776 347 eurot (31.12.2021: 842 234 eurot), millele võib fondil tekkida õigus kui osa võõrandamise lepingus täpsustatud tingimused on täidetud (earnout).

Lisa 8 Viitlaekumised

Seisuga 31.12.2022 on viitlaekumistena kajastatud laekumata raha osakute lunastamisest summas 1 017 eurot, laekumata intresside nõuded summas 98 033 eurot ja laekumata dividendide nõuded summas 229 326.

Seisuga 31.12.2021 oli laekumata raha osakute lunastamisest summas 5 440 eurot, laekumata raha väärtpaberite müügist 34 532 eurot ja laekumata dividendide nõuded summas 2 324 eurot.

Lisa 9 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks käesoleva aruande mõistes loetakse fondivalitsejat AS-i LHV Varahaldus, teisi fondivalitseja poolt valitsetavaid investeerimis- ja pensionifonde ning fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid. LHV Pensionifond L maksab igakuiselt fondivalitsejale valitsemistasu ning üks kord aastas edukustasu (seda juhul kui fondi osaku puhasväärtuse kumulatiivne kasv ületab sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa laekumise kumulatiivset kasvu). 2022. aastal moodustasid valitsemistasud tasud kokku 4 888 414 eurot, võlgnevus bilansipäeva seisuga on 423 457 eurot. 2021. aastal moodustasid valitsemistasud kokku 7 560 444 eurot, sealhulgas edukustasu 2 012 633 eurot, võlgnevus bilansipäeva seisuga oli 2 415 879 eurot.

Seisuga 31.12.2022 omas AS LHV Varahaldus 2 000 000 LHV Pensionifond L osakut summas 4 091 420 eurot ja seisuga 31.12.2021 2 000 000 osakut summas 3 949 240 eurot.

2022.a maksis LHV Pensionifond L väärtpaberitehingu tasusid LHV Pangale kokku 1 165 eurot. 2021.a maksis Fond väärtpaberitehingu tasud LHV Pangale 6 490 eurot.

Lisa 10 Bilansipäevajärgsed sündmused

2022. a raamatupidamise aastaaruande koostamisel on võetud arvesse turul aktiivselt mittekaubeldavate väärtpaberite bilansipäevajärgselt saadud informatsiooni väärtuse hindamise osas 31.12.2022 seisuga.

Sellest tulenevalt erineb raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud Fondi osaku puhasväärtus 02.01.2023 avalikustatud Fondi osaku puhasväärtusest järgnevalt:

Väärtpaber	Kogus	02.01.2023		31.12.2022		Mõju fondi NAV-le
		avalikustatud hind	Korrigeeriva sündmuse kuupäev	bilansis kajastatud hind	Bilansiline väärtus kokku seisuga 31.12.2022	
EFTEN Kinnisvarafond	9 442 860	3.14	10.01.2023	3.13	29 588 257	-47 214
EFTEN Kinnisvarafond II	75 682	16.31	11.01.2023	15.91	1 204 418	-29 985
EFTEN Balti Kinnisvaraportfell	99 993	1.14	11.01.2023	1.03	102 543	-11 389
	13 385					
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	985	1.28	13.01.2023	1.27	16 982 993	-149 623
EFTEN Real Estate Fund 5	1 591 971	1.14	13.01.2023	1.22	1 948 405	138 437
Birdeye Timber Fund	324 844	18.88	16.01.2023	20.31	6 597 685	464 138
Birdeye Timber Fund 3	319 195	11.88	16.01.2023	11.93	3 806 911	15 289
Alpinvest ASF VII	4 623 369	1.16	16.01.2023	1.17	5 415 859	50 533
EFTEN Residential Fund usaldusfond	2 309 478	1.19	16.01.2023	1.22	2 826 604	70 141
Alpinvest ACFVIII	7 942 349	0.97	17.01.2023	1.02	7 193 224	-535 457
East Capital Baltic Property Fund III	120 153	149.07	18.01.2023	157.72	18 950 589	1 039 339
East Capital Real Estate Fund IV	70 434	114.72	19.01.2023	111.79	7 873 778	-206 103
Matisa52 omanikulaen	2 619 208	1.00	20.01.2023	1.00	2 619 208	-631

Usaldusfond Equity United PE 1	3 492 521	1.17	20.01.2023	1.25	4 349 558	249 670
VH KV 002 osa	1 089 650	1.91	30.01.2023	1.88	2 053 010	-24 644
Matisa 52 osa	4 144	235.32	30.01.2023	201.98	836 996	-138 158
Sopruse pst 157	2 900	208.47	30.01.2023	228.49	662 619	58 042
VH KV 003 osa	3 700	425.00	30.01.2023	436.07	1 613 450	40 936
VH KV 001 osa	1 931 572	1.63	30.01.2023	1.64	3 166 619	12 748
	12 549					
SG Capital Partners Fund 1	344	1.38	31.01.2023	1.39	17 447 126	152 862
	15 120					
Partners Group Direct Equity 2019	000	1.08	02.02.2023	1.09	16 513 080	172 898
Lumi Kodud Aiandi osa	1 995 100	2.25	06.02.2023	2.24	4 473 812	-11 572
Lumi Kodud Manufaktuuri OÜ	1 253 916	3.87	06.02.2023	3.88	4 864 567	12 288
Axcel VI	4 301 089	1.31	06.02.2023	1.40	6 013 561	400 295
BPM Mezzanine Fund	2 524 876	1.46	06.02.2023	1.46	3 696 122	14 654
QS Urgentmed Holdco	5 000 000	0.94	08.02.2023	0.66	3 293 254	-1 394 539
KJK Fund II Balkan AI July 2012	424	3 840.79	14.02.2023	3 871.22	1 642 113	12 908
KJK Fund II Balkan AI Sep 2012	423	3 831.45	14.02.2023	3 861.80	1 634 789	12 848
INVL Baltic Sea Growth Fund	6 206 930	1.30	14.02.2023	1.60	9 925 132	1 862 397
Usaldusfond BaltCap Private Equity Fund III	5 578 439	0.99	15.02.2023	1.21	6 744 237	1 202 172
BPEF III Supplementary Investment Facility						
UF	2 883 677	1.00	15.02.2023	2.10	6 049 981	3 169 714
Investindustrial Growth III	508 932	0.61	15.02.2023	1.23	626 132	314 739
	15 446					
Investindustrial VII L.P.	851	1.17	15.02.2023	1.25	19 340 074	1 295 037
Karma Ventures I	5 475 882	1.67	15.02.2023	1.38	7 574 303	-1 563 180
Karma Ventures II	460 203	0.87	15.02.2023	0.83	384 134	-16 337
Lords LB Baltic Green Fund (V)	9 300 000	1.04	15.02.2023	1.02	9 476 674	-233 662
Tera Ventures II Usaldusfond	800 511	0.92	15.02.2023	0.92	732 950	-6 280
Trind Ventures II	176 332	1.00	15.02.2023	0.86	151 800	-24 532
Usaldusfond Trind Ventures Fund I	3 093 620	1.59	15.02.2023	1.53	4 735 825	-184 091
	10 015					
Ardian ASF VIII	840	1.37	16.02.2023	1.39	13 936 146	236 292
Blackstone Capital Partners VIII(Lux)	7 513 959	1.15	16.02.2023	1.18	8 898 309	267 969
Livonia Partners Fund I	5 130 645	1.80	16.02.2023	1.72	8 838 938	-391 494
Specialist VC II	155 687	0.91	16.02.2023	0.85	132 413	-8 679
Kokku						6 288 777

Tehingu- ja vahendustasude aruanne

Depoopanga real kajastatakse nii tehingute teostamisega seotud tasusid kui ka vahendustasusid.

2022	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS Swedbank	11	29 998 656	17 995	21.40%
AS LHV Pank	35	240 301 883	1 165	1.38%
AS SEB Pank	44	121 364 617	64 831	77.10%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
AS SEB Pank	1	5 073 035	34	0.04%
Ilma maaklerita	232	167 312 568	67	0.08%
Kokku	323	564 050 759	84 092	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 1 165 EUR AS-le LHV Pank.

2021	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS Swedbank	14	12 311 780	7 793	9.17%
AS LHV Pank	108	621 226 834	6 490	7.64%
AS SEB Pank	58	143 926 946	70 687	83.19%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
AS SEB Pank	2	50 000 000	0	0.00%
Ilma maaklerita	224	227 008 236	3	0.00%
Kokku	406	1 054 473 796	84 973	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 6 490 EUR AS-le LHV Pank.

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2022

(eurodes)

Emitent/väärtpaberid nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhast väärtusest
1. Väärtpaberid								634 021 065		747 598 652	92.78%
Võlakirjad								169 432 192		168 747 918	20.94%
Baltic Horizon Fund 4.25% 08/05/23	BB+	S&P	Eesti	EE3300111467	EUR	10.42%	1 000.77	15 915 239	986.14	15 682 567	1.95%
BIGBANK 7.5% 16/05/2032 ²	NR	-	Eesti	EE3300002583	EUR	7.50%	1 000.00	2 400 000	1 009.38	2 422 500	0.30%
BIGBANK 6.5% 28/12/2027 ²	NR	-	Eesti	EE3300111400	EUR	6.50%	1 000.00	1 000 000	1 000.54	1 000 542	0.12%
BIGBANK 6.5% 30/12/2031 ²	NR	-	Eesti	EE3300002526	EUR	6.50%	1 000.00	8 000 000	1 000.00	8 000 000	0.99%
Coop Pank 7.58% 29/03/2029 ²	Baa2	Moody's	Eesti	EE3300111699	EUR	7.58%	1 000.00	2 000 000	1 019.58	2 039 163	0.25%
Dimedium Grupp 12% 05/10/2025	NR	-	Eesti	EE3300002799	EUR	12.00%	1 000.00	2 700 000	1 029.00	2 778 300	0.34%
Eesti Energia 2.384% 22/09/23	BBB-	S&P	Eesti	XS1292352843	EUR	5.21%	1 030.86	360 800	986.53	345 286	0.04%
Ekspress Grupp 6.0% 07/10/27 ²	NR	-	Eesti	EE3300001528	EUR	5.99%	1 000.00	3 671 000	1 014.17	3 723 006	0.46%
Elering 0.875% 03/05/2023	A2	Moody's	Eesti	XS1713464102	EUR	3.62%	999.07	4 539 794	996.64	4 528 739	0.56%
Inbank 5.5% 15/12/2031	NR	-	Eesti	EE3300002302	EUR	6.74%	1 000.00	138 000	917.31	126 588	0.02%
INBANK 6% 19/12/29	NR	-	Eesti	EE3300001544	EUR	6.61%	1 000.02	182 003	975.05	177 459	0.02%
Kodu Kvartal 8.5% 08/07/2025 ²	NR	-	Eesti	EE3300002682	EUR	8.50%	1 000.00	1 300 000	1 019.83	1 325 783	0.16%
Liven Kodu 10 8% 30/06/2026 ²	NR	-	Eesti	EE3300002484	EUR	8.00%	1 000.00	1 000 000	1 000.00	1 000 000	0.12%
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27 ²	NR	-	Eesti	EE3300111236	EUR	1.61%	100 309.44	25 779 526	100 004.47	25 701 149	3.19%
Sunly 8% 17/11/2025 ²	NR	-	Eesti	EE3300001841	EUR	7.99%	1 013.71	10 344 869	1 009.78	10 304 782	1.28%
Coop Pank AT1 10% PERPETUAL ²	Baa2	Moody's	Eesti	EE3300002658	EUR	10.00%	100 000.00	3 800 000	100 000.00	3 800 000	0.47%
Tartu linn 25/10/32 ²	NR	-	Eesti	EE2300110602	EUR	2.58%	0.65	1 747 127	0.65	1 755 523	0.22%
Aiandi Kodud omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	5.00%	1.00	4 970 000	1.00	4 970 690	0.62%
Akadeemia15b omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	5.00%	1.00	2 635 639	1.00	2 639 300	0.33%
Kesk Tee Jyri omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	4.30%	1.00	1 295 000	1.00	1 299 795	0.16%
Manufaktuuri omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	5.00%	1.00	2 850 000	1.00	2 853 958	0.35%
Marati Maja omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	5.00%	1.00	3 750 000	1.00	3 759 375	0.47%
Sopruse157 omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	5.00%	1.00	1 053 767	1.00	1 055 963	0.13%
Taevakivi omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	6.30%	1.00	1 443 000	1.01	1 452 091	0.18%
Banco Santander 3.875% 06/02/26	Aa1	Moody's	Hispaania	ES0413900129	EUR	3.47%	87 359.58	960 955	104 662.19	1 151 284	0.14%
Siauliu Bankas 6.15% 23/12/29	Baa1	Moody's	Leedu	LT0000404287	EUR	6.15%	10 000.00	13 630 000	10 013.48	13 648 373	1.69%
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	Baa2	Moody's	Läti	LV0000880011	EUR	5.58%	10 000.04	10 170 040	10 055.22	10 226 154	1.27%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Matisa52 omanikulaen	NR	-	Läti		EUR	5.50%	1.00	2 619 208	1.00	2 619 208	0.33%
France Government 25/02/23	AA	Fitch	Prantsusmaa	FR0013479102	EUR	2.22%	1.00	8 075 963	1.00	8 072 703	1.00%
Eastnine 08/07/24	NR	-	Rootsi	SE0013719788	EUR	10.19%	1 000.00	6 699 011	971.73	6 509 630	0.81%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	EUR	3.54%	991.63	1 199 878	993.34	1 201 943	0.15%
German Treasury Bill 22/02/23	AAA	S&P	Saksamaa	DE0001030815	EUR	1.50%	0.01	22 946 987	0.01	22 948 480	2.85%
Rederiaktiebolaget Eckerö 28/10/26	NR	-	Soome	NO0011130148	EUR	9.17%	1 017.54	254 386	1 015.92	253 980	0.03%
Oodatav krediidikahju (võlainstrumentid)										- 626 396	- 0.08%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Aktsiad					129 111 096		144 870 437	17.98%
Valaris	Bermuda	BMG9460G1015	USD	27.41	1 578 809	63.40	4 077 994	0.51%
LCI5 osa	Eesti	EE3100002734	EUR	1.00	1 352 769	1.65	2 235 586	0.28%
Ekspress Grupp	Eesti	EE3100016965	EUR	1.23	2 310 961	1.50	2 813 319	0.35%
EfTEN Balti Kinnisvaraportfell	Eesti	EE3100017138	EUR	2.14	213 534	1.03	102 543	0.01%
VH KV 002 osa	Eesti	EE3100019811	EUR	1.00	1 089 650	1.88	2 053 010	0.25%
Lumi Kodud Aiandi osa	Eesti	EE3100143843	EUR	1.00	1 995 100	2.24	4 473 812	0.56%
Lumi Kodud Manufaktuuri OÜ	Eesti	EE3100136789	EUR	0.00	0	3.88	4 864 567	0.60%
Sopruse pst 157	Eesti	EE3100096264	EUR	200.50	581 450	228.49	662 619	0.08%
VH KV 003 osa	Eesti	EE3100079989	EUR	260.00	962 000	436.07	1 613 450	0.20%
Tallink Grupp	Eesti	EE3100004466	EUR	0.69	5 028 292	0.52	3 821 018	0.47%
Tallinna Kaubamaja	Eesti	EE0000001105	EUR	5.47	3 662 016	9.37	6 269 673	0.78%
Tallinna Sadam	Eesti	EE3100021635	EUR	1.70	9 396 966	1.42	7 884 076	0.98%
VH KV 001 osa	Eesti	EE3100003930	EUR	1.00	1 931 572	1.64	3 166 619	0.39%
VH Agent 002 osa ¹	Eesti	EE3100003948	EUR	1.00	1 835	1.59	2 920	0.00%
VH Agent 003 osa	Eesti	EE3100005430	EUR	1.00	1 042	1.60	1 672	0.00%
VH Agent 004 osa	Eesti	EE3100005455	EUR	1.00	1 250	1.62	2 022	0.00%
VH Agent 007 osa ¹	Eesti	EE3100005448	EUR	0.99	2 167	1.67	3 626	0.00%
VH Agent 008 osa ¹	Eesti	EE3100020660	EUR	1.00	1 946	2.07	4 019	0.00%
Glencore	Jersey	JE00B4T3BW64	GBP	5.04	2 243 555	6.23	2 665 662	0.33%
Yellow Cake	Jersey	JE00BF50RG45	GBP	3.41	5 783 614	4.22	6 921 837	0.86%
Tencent Holdings ¹	Kaimanisaared	KYG875721634	HKD	57.68	2 390 909	40.16	1 787 213	0.22%
Agnico Eagle Mines	Kanada	CA0084741085	USD	48.52	9 241 318	48.74	9 899 401	1.23%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind	Keskmine soetusväärtus	Turuväärtus ühikule	Turuväärtus	Osakaal fondi
				ühikule	kokku	31.12.2022	kokku	varade puhasväärtusest
Barrick Gold Corp	Kanada	CA0679011084	USD	16.97	13 526 886	16.11	13 319 590	1.65%
Pan American Silver	Kanada	CA6979001089	USD	25.55	4 612 695	15.32	3 069 763	0.38%
Apranga	Leedu	LT0000102337	EUR	1.53	521 868	2.16	735 769	0.09%
Novaturas	Leedu	LT0000131872	EUR	10.50	2 748 900	2.90	759 220	0.09%
Siauliu Bankas	Leedu	LT0000102253	EUR	0.22	1 019 508	0.69	3 145 054	0.39%
Silver Screen Holdings	Leedu	LT0000132581	EUR	0.50	4 021 605	0.44	3 571 990	0.44%
Mobility Technology Opportunities	Luksemburg		EUR	0.78	4 183 448	0.76	4 097 569	0.51%
AngloGold Ashanti	Lõuna-Aafrika	US0351282068	USD	23.81	2 273 971	18.21	1 833 976	0.23%
Matisa 52 SIA osa	Läti		EUR	250.50	1 038 072	201.98	836 996	0.10%
Equinor	Norra	NO0010096985	NOK	17.60	2 260 393	33.46	4 142 211	0.51%
Epiroc A	Rootsi	SE0015658109	SEK	15.11	3 544 255	17.07	3 886 396	0.48%
Siemens Healthineers	Saksamaa	DE000SHL1006	EUR	31.99	859 615	46.73	1 255 869	0.16%
Volkswagen ¹	Saksamaa	DE0007664039	EUR	135.48	1 219 328	116.42	1 047 780	0.13%
Huhtamaki	Soome	FI0009000459	EUR	28.22	577 770	32.00	655 232	0.08%
Kesko	Soome	FI0009000202	EUR	0.00	0	20.62	2 046 824	0.25%
Metso Outotec	Soome	FI0009014575	EUR	5.89	909 539	9.61	1 483 554	0.18%
Ponsse	Soome	FI0009005078	EUR	20.78	498 391	25.30	606 922	0.08%
Stora Enso	Soome	FI0009005961	EUR	11.25	1 046 012	13.15	1 222 950	0.15%
UPM-Kymmene	Soome	FI0009005987	EUR	30.78	2 459 604	34.93	2 791 431	0.35%
Valmet	Soome	FI4000074984	EUR	11.81	108 239	25.16	230 591	0.03%
Bank North ³	Suurbritannia		GBP	0.18	2 156 524	0.00	0	0.00%
Roche Holding	Šveits	CH0012032048	CHF	248.65	1 399 252	295.01	1 852 686	0.23%
Carlsberg	Taani	DK0010181759	DKK	99.56	584 015	124.14	731 831	0.09%
DSV PANALPINA	Taani	DK0060079531	DKK	163.57	3 271 340	147.45	2 949 705	0.37%
GN Store Nord A/S	Taani	DK0010272632	DKK	47.81	5 228 757	21.48	2 349 795	0.29%
Antero Resources Corp ¹	USA	US03674X1063	USD	30.83	3 043 700	29.05	2 843 520	0.35%
Freeport-McMoRan	USA	US35671D8570	USD	22.72	4 686 095	35.63	7 347 545	0.91%
Newmont Corporation	USA	US6516391066	USD	25.53	1 578 710	44.25	2 801 466	0.35%
Range Resources Corp ¹	USA	US75281A1097	USD	25.07	3 900 266	23.46	3 613 098	0.45%
Stryker Corporation	USA	US8636671013	USD	138.29	588 982	229.22	1 021 192	0.13%
QS Urgentmed Holdco	USA		USD	0.94	4 400 246	0.66	3 293 254	0.41%
Bank Saint Petersburg ³	Venemaa	RU0009100945	RUB	0.60	1 072 355	0.00	0	0.00%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Fondiosakud						335 477 777		430 997 030	53.49%
Kinnisvarafondid						91 700 213		125 680 476	15.60%
EFTEN Real Estate Fund III	EFTEN Capital	Eesti	EE3100127242	EUR	15.65	211 006	19.75	266 250	0.03%
EFTEN Kinnisvarafond	EFTEN Capital	Eesti	EE3100097411	EUR	1.77	16 689 782	3.13	29 588 257	3.67%
EFTEN Kinnisvarafond II	EFTEN Capital	Eesti	EE3100125238	EUR	10.83	819 516	15.91	1 204 418	0.15%
Birdeye Timber Fund	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110186	EUR	11.44	3 717 523	20.31	6 597 685	0.82%
Birdeye Timber Fund 2	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110269	EUR	11.53	6 149 410	16.10	8 586 292	1.07%
Birdeye Timber Fund 3	Birdeye Capital	Eesti	EE3600001756	EUR	9.98	3 186 191	11.93	3 806 911	0.47%
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	13 385 985	1.27	16 982 993	2.11%
EFTEN Real Estate Fund 5	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	1 591 971	1.22	1 948 405	0.24%
EFTEN Residential Fund usaldusfond	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	2 309 478	1.22	2 826 604	0.35%
Lords LB Baltic Green Fund (V)	Lords LB Asset Management East Capital (Lux) General Partner	Leedu	-	EUR	1.00	9 300 000	1.02	9 476 674	1.18%
East Capital Baltic Property Fund II	East Capital (Lux) General Partner	Luksemburg	LU0758647282	EUR	134.42	83 165	201.22	124 494	0.02%
East Capital Baltic Property Fund III	East Capital (Lux) General Partner	Luksemburg	LU1274822847	EUR	118.85	14 280 082	157.72	18 950 589	2.35%
East Capital Real Estate Fund IV	East Capital (Lux) General Partner	Luksemburg	LU2008658630	EUR	105.44	7 426 760	111.79	7 873 778	0.98%
SG Capital Partners Fund I	SG Capital Partners	Läti	-	EUR	1.00	12 549 344	1.39	17 447 126	2.17%
Aktsiafondid						77 182 005		88 271 926	10.96%
iShares Gold Producers UCITS ETF	BlackRock Asset Management Ireland Limit	Iirimaa	IE00B6R52036	EUR	9.56	24 053 354	11.84	29 791 532	3.70%
Lyxor EURO STOXX Banks DR UCITS	Lyxor Asset Management	Luksemburg	LU1829219390	EUR	86.03	12 699 870	99.04	14 619 743	1.81%
ZKB Gold ETF	Swisscanto Fondsleitung	Šveits	CH0139101593	CHF	519.50	30 592 796	511.83	33 057 118	4.10%
Global X Copper Miners ETF	Global X	USA	US37954Y8306	USD	30.47	8 682 004	33.22	9 288 699	1.15%
VanEck Oil Services ETF	Van Eck Associates	USA	US92189H6071	USD	198.47	1 153 981	285.06	1 514 834	0.19%

Emitent/väärtpaber nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhastväärtusest
Erakapitalifondid						166 595 559		217 044 628	26.94%
Usaldusfond BaltCap Private Equity Fund III	BaltCap Private Equity Management III	Eesti			1.00	5 578 439	1.21	6 744 237	0.84%
Usaldusfond BaltCap Infrastructure Fund	BaltCap Infrastructure Management	Eesti	-	EUR	1.00	2 928 977	1.28	3 760 799	0.47%
BPEF III Supplementary Investment Facility UF	BaltCap Private Equity Management III	Eesti	-	EUR	1.00	2 883 677	2.10	6 049 981	0.75%
Usaldusfond Equity United PE I	Equity United GP I	Eesti	-	EUR	1.00	3 492 521	1.25	4 349 558	0.54%
Usaldusfond Superangel One	Superangel I GP	Eesti	-	EUR	1.00	2 758 703	2.43	6 709 131	0.83%
Usaldusfond Superangel Two ¹	Superangel GP	Eesti	-	EUR	1.00	56 938	0.84	47 814	0.01%
Specialist VC II	Specialist Fund Management	Eesti	-	EUR	1.00	155 687	0.85	132 413	0.02%
Tera Ventures II Usaldusfond	Tera Ventures GP II	Eesti	-	EUR	1.00	800 511	0.92	732 950	0.09%
Trind Ventures II	Trind Ventures GP II	Eesti	-	EUR	1.00	176 332	0.86	151 800	0.02%
Usaldusfond Trind Ventures Fund I	Trind Ventures	Eesti	-	EUR	1.00	3 093 620	1.53	4 735 825	0.59%
Ardian ASF VIII	ASF VIII GP	Jersey	EE3500110285	EUR	0.94	9 347 182	1.39	13 936 146	1.73%
BaltCap Lithuania SME Fund KUB	BaltCap	Leedu	-	USD	1.00	370 120	2.38	882 221	0.11%
INVL Baltic Sea Growth Fund	INVL Asset Management	Leedu	-	EUR	1.00	6 206 930	1.60	9 925 132	1.23%
KJK Fund III ¹	KJK Fund III Management	Luksemburg	-	EUR	1 000.00	7 425 000	1 006.19	7 470 961	0.93%
KJK Fund II Balkan AI July 2012	KJK Management	Luksemburg	LU1840779810	EUR	1 001.84	424 965	3 871.22	1 642 113	0.20%
KJK Fund II Balkan AI Sep 2012	KJK Management	Luksemburg	LU0802715499	EUR	1 001.84	424 102	3 861.80	1 634 789	0.20%
KJK Fund II Balkan Discovery A June 2014	KJK Management	Luksemburg	LU0871721717	EUR	1 282.12	4 091 818	3 720.19	11 872 800	1.47%
KJK Fund II Balkan Discovery A June 2015	KJK Management	Luksemburg	LU1088021974	EUR	1 027.29	558 038	3 674.83	1 996 219	0.25%
KJK Fund II Balkan Discovery A December 2015	KJK Management	Luksemburg	LU1246890583	EUR	1 173.84	558 038	3 516.68	1 671 812	0.21%
KJK Fund II Balkan Discovery A May 2016	KJK Management	Luksemburg	LU1367089452	EUR	1 286.51	558 036	3 713.24	1 610 655	0.20%
KJK Fund II Balkan Discovery A December 2016	KJK Management	Luksemburg	LU1448083474	EUR	1 489.60	558 038	3 657.45	1 370 165	0.17%
KJK Fund II Balkan Discovery A November 2017	KJK Management	Luksemburg	LU1570390598	EUR	1 802.24	558 037	3 198.78	990 454	0.12%
Astorg Mid-Cap I ¹	Astorg Mid-Cap I (GP) S.a r.l.	Luksemburg	LU1780616741	EUR	1.00	2 070 000	0.81	1 677 559	0.21%
BaltCap Private Equity Fund II	BaltCap Private Equity Management II	Luksemburg	-	EUR	1.00	979 004	2.35	2 303 184	0.29%
BPM Mezzanine Fund	BPM Mezzanine Fund GP	Luksemburg	-	EUR	1.00	2 524 876	1.46	3 696 122	0.46%
Investindustrial Growth III ¹	Investindustrial Growth III GP	Luksemburg	LU2870209652	EUR	1.00	508 932	1.23	626 132	0.08%
Karma Ventures I	Karma Ventures	Luksemburg	-	EUR	1.00	5 475 882	1.38	7 574 303	0.94%
Karma Ventures II	Karma Ventures II GP	Luksemburg	-	EUR	1.00	460 203	0.83	384 134	0.05%
NOAL	BRG NOAL GP	Luksemburg	-	EUR	1.00	16 429 234	0.64	10 455 436	1.30%
Partners Group Direct Equity 2019	Partners Group Management I	Luksemburg	-	EUR	1.00	15 120 000	1.09	16 513 080	2.05%
Plural 2022	Plural Platform S.a r.l.	Luksemburg	-	EUR	1.00	800 000	1.07	854 054	0.11%
AlpInvest ACFVIII	AlpInvest Co-Investment VIII Lux	Luksemburg	-	EUR	0.94	7 446 418	1.02	7 193 224	0.89%
AlpInvest ASF VII	AlpInvest Secondaries VII Lux	Luksemburg	-	USD	0.94	4 334 679	1.17	5 415 859	0.67%

Emitent/väärtpaber nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhastväärtusest
Blackstone Capital Partners VIII(Lux)	Blackstone Management Associates VIII	Luksemburg	-	USD	0.94	7 044 777	1.18	8 898 309	1.10%
Monte Rosa V Class J	Pictet Alternative Advisors	Luksemburg	-	USD	0.94	7 100 006	1.16	8 758 509	1.09%
QS Club Fund II	QS Club Fund GP	Luksemburg	-	USD	0.94	7 466 962	0.93	7 387 226	0.92%
QS Global Mid-Market Opportunities ¹	QS PE Fund GP	Luksemburg	-	USD	0.94	8 964 987	1.12	10 703 227	1.33%
BaltCap Latvia Venture Capital Fund AIF KS	BaltCap AIFP	Läti	-	EUR	1.00	185 192	0.76	140 200	0.02%
Livonia Partners Fund I	Livonia Partners	Läti	-	EUR	1.00	5 130 645	1.72	8 838 938	1.10%
Investindustrial VII L.P.	Investindustrial VII GP	Suurbritannia	-	EUR	1.00	15 446 851	1.25	19 340 074	2.40%
Axcel VI	Axcel VI GP ApS	Taani	-	EUR	1.00	4 301 089	1.39	6 013 561	0.75%
QS Capital Strategies II	QSCS II, L.P.	USA	-	USD	0.94	1 800 113	0.97	1 853 522	0.23%

Emitent/väärtpaber nimetus	Liik	Väljaandja	Reiting	Reitinguagentuur*	Alusvara nimetus	Löpp-tähtaeg	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhastväärtusest
Tuletisinstrumentid							2 983 267	0.37%
USD Forward	Forward	SEB Pank	A+	S&P	EUR	09.03.2023	2 983 267	0.37%

Krediidiasutuse nimi	Hoise liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhastväärtusest
2. Hoised										56 454 950	7.01%
Arvelduskontod											
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			41 711 699	41 711 699	5.18%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		GBP			2 614 909	2 614 909	0.32%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		HKD			8 562	8 562	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		NOK			160 999	160 999	0.02%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		SEK			26 100	26 100	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		USD			5 324 711	5 324 711	0.66%
Tähtajalised hoised											
SEB Pank	Tähtajaline hoius	Eesti	A+	S&P	27.09.2022	EUR		09.03.2023	610 805	610 805	0.08%
SEB Pank	Tähtajaline hoius	Eesti	A+	S&P	28.09.2022	EUR		09.03.2023	550 718	550 718	0.07%
SEB Pank	Tähtajaline hoius	Eesti	A+	S&P	03.10.2022	EUR		09.03.2023	4 645 736	4 645 736	0.58%
SEB Pank	Tähtajaline hoius	Eesti	A+	S&P	28.10.2022	EUR		09.03.2023	800 711	800 711	0.10%

	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
3. Muud varad	2 104 723	0.26%
Antud laenud	1 776 347	0.22%
Muud nõuded	99 050	0.01%
Laekumata dividendid	229 326	0.03%
VARAD KOKKU	806 158 325	100.05%
Fondi kohustised	- 423 457	- 0.05%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS	805 734 868	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poor's Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud.

² Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid.

³ Instrumendi väärtus on leitud eeskirja LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise eeskiri punktis 3.3. sätestatud viisil, kuna fondivalitseja hinnangul ei ole võimalik instrumendi hinda kindlaks määrata täpselt ja usaldusväärselt turuhinna/ vastava fondi fondivalitseja avaldatud NAV-i alusel.

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduurireeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel.

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2021

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2021 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
1. Väärtpaberid								638 964 312		775 864 547	92.44%
Võlakirjad								202 820 250		202 775 343	24.16%
Baltic Horizon Fund 4.25% 08/05/23	BB+	S&P	Eesti	EE3300111467	EUR	4.25%	1 000.77	15 915 239	1 006.14	16 000 627	1.91%
BIGBANK 6.5% 28/12/2027 ²	NR	-	Eesti	EE3300111400	EUR	6.50%	1 000.00	1 000 000	1 000.54	1 000 542	0.12%
BIGBANK 6.5% 30/12/2031 ²	NR	-	Eesti	EE3300002526	EUR	6.50%	1 000.00	8 000 000	1 000.18	8 001 444	0.95%
Coop Pank 6.75% 04/12/2027 ²	Baa2	Moody's	Eesti	EE3300111384	EUR	6.75%	1 000.00	2 711 000	1 005.06	2 724 724	0.32%
Coop Pank 7.58% 29/03/2029 ²	Baa2	Moody's	Eesti	EE3300111699	EUR	7.58%	1 000.00	2 000 000	1 019.58	2 039 163	0.24%
Eesti Energia 2.384% 22/09/23	BBB-	S&P	Eesti	XS1292352843	EUR	0.31%	1 030.86	360 800	1 042.21	364 774	0.04%
Ekspress Grupp 6.0% 07/10/27 ²	NR	-	Eesti	EE3300001528	EUR	5.99%	1 000.00	3 671 000	1 014.17	3 723 006	0.44%
Elering 0.875% 03/05/2023	A2	Moody's	Eesti	XS1713464102	EUR	0.13%	999.07	4 539 794	1 015.80	4 615 801	0.55%
Inbank 5.5% 15/12/2031	NR	-	Eesti	EE3300002302	EUR	5.37%	1 000.00	138 000	1 012.29	139 696	0.02%
INBANK 6% 19/12/29	NR	-	Eesti	EE3300001544	EUR	5.75%	1 000.02	182 003	1 016.33	184 973	0.02%
INBANK 7% 28/09/26	NR	-	Eesti	EE3300110964	EUR	6.88%	1 000.00	195 000	1 005.39	196 051	0.02%
Liven Kodu 10 8% 30/06/2026 ²	NR	-	Eesti	EE3300002484	EUR	8.00%	1 000.00	1 000 000	1 000.00	1 000 000	0.12%
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27 ²	NR	-	Eesti	EE3300111236	EUR	1.61%	100 309.44	31 196 236	100 004.47	31 101 391	3.71%
Sunly Land 8% 17/11/2025 ²	NR	-	Eesti	EE3300001841	EUR	8.00%	1 009.60	6 055 599	1 009.78	6 056 647	0.72%
Tartu linn 25/10/32 ²	NR	-	Eesti	EE2300110602	EUR	0.47%	0.72	1 935 279	1.00	1 936 990	0.23%
Lumi Kodud Aiandi omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	3.80%	1.00	11 405 243	1.00	11 405 243	1.36%
Akadeemia15b omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	5.00%	1.00	2 635 639	1.00	2 639 300	0.31%
Kesk Tee Jyri omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	4.30%	1.00	2 449 400	1.00	2 458 470	0.29%
Manufaktuuri omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	5.00%	1.00	2 850 000	1.00	2 853 958	0.34%
Marati Maja omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	5.00%	1.00	3 750 000	1.00	3 759 375	0.45%
Taevakivi omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	6.30%	1.00	1 443 000	1.01	1 452 091	0.17%
Banco Santander 3.875% 06/02/26	Aa1	Moody's	Hispaania	ES0413900129	EUR	-0.04%	87 359.58	960 955	119 559.19	1 315 151	0.16%
Banco Santander 1.375% 14/12/22	A	Fitch	Hispaania	XS1330948818	EUR	-0.38%	105 497.96	210 996	101 744.04	203 488	0.02%
Siauliu Bankas 6.15% 23/12/29	Baa1	Moody's	Leedu	LT0000404287	EUR	6.15%	10 000.00	13 630 000	10 013.48	13 648 373	1.63%
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	Baa2	Moody's	Läti	LV0000880011	EUR	5.58%	10 000.04	10 170 040	10 055.55	10 226 497	1.22%
BNP Paribas 2.875% 24/10/22	AA-	Fitch	Prantsusmaa	XS0847433561	EUR	-0.44%	1 089.75	172 181	1 032.42	163 122	0.02%
France Government 2.25% 25/10/22	Aa2	Moody's	Prantsusmaa	FR0011337880	EUR	-0.63%	1.05	9 675 569	1.03	9 455 669	1.13%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2021 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Eastnine 08/07/24	NR	-	Rootsi	SE0013719788	EUR	4.69%	1 000.00	6 699 011	1 019.17	6 827 398	0.81%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	EUR	0.57%	991.63	1 199 878	1 069.43	1 294 012	0.15%
German Treasury Bill 23/02/2022	Aaa	Moody's	Saksamaa	DE0001030344	EUR	-0.73%	0.01	31 783 402	0.01	31 735 247	3.78%
German Government 2% 04/01/22	Aaa	Moody's	Saksamaa	DE0001135465	EUR	1.96%	0.01	1 021 771	0.01	1 019 811	0.12%
German Government 1.75% 04/07/22	AAA	Fitch	Saksamaa	DE0001135473	EUR	-0.68%	0.01	22 486 271	0.01	22 462 003	2.68%
German Government 1.5% 04/09/22	AAA	Fitch	Saksamaa	DE0001135499	EUR	-0.75%	0.01	510 450	0.01	510 080	0.06%
Rederiaktiebolaget Eckerö 28/10/26	NR	-	Soome	NO0011130148	EUR	6.78%	1 017.54	254 386	1 021.53	255 384	0.03%
JP Morgan Chase And Co 2.75% 24/08/22	A2	Moody's	USA	XS0820547825	EUR	-0.44%	1 087.23	612 108	1 030.44	580 137	0.07%
Oodatav krediidikahju (võlainstrumentid)										- 575 295	- 0.07%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2021	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Aktsiad					126 436 310		165 565 553	19.73%
Valaris	Bermuda	BMG9460G1015	USD	25.81	3 157 618	31.79	4 089 112	0.49%
LCI5 osa ¹	Eesti	EE3100002734	EUR	1.00	1 352 769	1.42	1 925 531	0.23%
Ekspress Grupp ¹	Eesti	EE3100016965	EUR	1.23	2 310 961	1.56	2 925 852	0.35%
EFTEN Balti Kinnisvaraportfell	Eesti	EE3100017138	EUR	2.14	213 534	1.34	134 461	0.02%
VH KV 002 osa ¹	Eesti	EE3100019811	EUR	294.50	1 089 650	504.82	1 867 816	0.22%
Lumi Kodud Aiandi osa	Eesti	EE3100143843	EUR	1.00	1 995 100	0.95	1 887 764	0.22%
Lumi Kodud Manufaktuuri OÜ ¹	Eesti	EE3100136789	EUR	0.00	0	2.37	3 153 783	0.38%
VH KV 003 osa	Eesti	EE3100079989	EUR	260.00	962 000	280.92	1 039 398	0.12%
Tallink Grupp ¹	Eesti	EE3100004466	EUR	0.69	5 028 292	0.59	4 318 775	0.51%
Tallinna Kaubamaja ¹	Eesti	EE0000001105	EUR	5.44	3 909 520	11.22	8 060 706	0.96%
Tallinna Sadam	Eesti	EE3100021635	EUR	1.70	9 396 966	1.86	10 286 947	1.23%
VH KV 001 osa ¹	Eesti	EE3100003930	EUR	1.00	1 931 572	1.40	2 705 166	0.32%
VH Agent 002 osa ¹	Eesti	EE3100003948	EUR	1.00	1 835	1.56	2 866	0.00%
VH Agent 003 osa	Eesti	EE3100005430	EUR	1.00	1 042	1.17	1 218	0.00%
VH Agent 004 osa	Eesti	EE3100005455	EUR	1.00	1 925	1.17	2 251	0.00%
VH Agent 007 osa	Eesti	EE3100005448	EUR	1.00	1 925	1.17	2 251	0.00%
VH Agent 008 osa ¹	Eesti	EE3100020660	EUR	1.00	1 946	1.85	3 609	0.00%
Aena SME	Hispaania	ES0105046009	EUR	146.71	3 066 383	138.80	2 901 059	0.35%
Rakuten Group Inc ¹	Jaapan	JP3967200001	JPY	8.45	1 394 186	8.85	1 416 168	0.17%
Yellow Cake	Jersey	JE00BF50RG45	GBP	3.51	7 018 924	4.05	8 249 795	0.98%
Agnico Eagle Mines ¹	Kanada	CA0084741085	USD	45.69	9 241 318	46.92	9 528 744	1.14%
Barrick Gold Corp ¹	Kanada	CA0679011084	USD	15.98	13 526 886	16.78	13 872 231	1.65%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2021	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi
								varade puhas- väärtusest
Pan American Silver	Kanada	CA6979001089	USD	26.46	3 053 573	22.05	2 725 800	0.32%
Apranga ¹	Leedu	LT0000102337	EUR	1.53	521 868	2.03	691 487	0.08%
Novaturas ¹	Leedu	LT0000131872	EUR	10.50	2 748 900	3.82	1 000 076	0.12%
Siauliu Bankas ¹	Leedu	LT0000102253	EUR	0.22	1 019 508	0.76	3 488 901	0.42%
Silver Screen Holdings ¹	Leedu	LT0000132581	EUR	0.50	4 021 605	0.90	7 228 433	0.86%
AngloGold Ashanti	Lõuna-Aafrika	US0351282068	USD	22.42	2 273 971	18.52	1 865 842	0.22%
Equinor	Norra	NO0010096985	NOK	18.53	4 188 007	23.62	5 416 693	0.65%
TOMRA Systems ¹	Norra	NO0005668905	NOK	25.75	578 635	63.17	1 631 005	0.19%
Thales	Prantsusmaa	FR0000121329	EUR	103.86	1 145 170	74.80	824 745	0.10%
Elekta	Rootsi	SE0000163628	SEK	10.94	1 326 549	11.18	1 340 028	0.16%
Epiroc ¹	Rootsi	SE0015658109	SEK	8.72	284 611	22.36	776 306	0.09%
Gefinge ¹	Rootsi	SE0000202624	SEK	21.19	1 358 723	38.55	2 444 345	0.29%
Sweco ¹	Rootsi	SE0014960373	SEK	13.65	1 324 488	16.60	1 592 843	0.19%
Swedbank ¹	Rootsi	SE0000242455	SEK	14.18	5 037 340	17.77	6 272 122	0.75%
Siemens Energy ¹	Saksamaa	DE00ENER6Y0	EUR	0.00	0	22.49	337 350	0.04%
Hella GmbH and Co KGaA ¹	Saksamaa	DE000A13SX22	EUR	25.02	569 116	62.00	1 410 562	0.17%
Siemens Healthineers ¹	Saksamaa	DE000SHL1006	EUR	31.99	859 615	65.82	1 768 912	0.21%
Volkswagen ¹	Saksamaa	DE0007664039	EUR	135.48	1 219 328	177.48	1 597 320	0.19%
Fortum	Soome	FI0009007132	EUR	23.95	4 161 580	26.99	4 689 404	0.56%
Huhtamaki	Soome	FI0009000459	EUR	28.22	577 770	38.89	796 312	0.09%
Kesko ¹	Soome	FI0009000202	EUR	0.00	0	29.34	2 912 406	0.35%
Metso Outotec ¹	Soome	FI0009014575	EUR	5.89	909 539	9.35	1 442 808	0.17%
Neles ¹	Soome	FI4000440664	EUR	3.87	108 239	13.69	382 868	0.05%
Ponsse ¹	Soome	FI0009005078	EUR	20.78	498 391	42.20	1 012 336	0.12%
Sampo ¹	Soome	FI0009003305	EUR	26.93	2 997 813	44.06	4 903 878	0.58%
Stora Enso	Soome	FI0009005961	EUR	11.25	1 046 012	16.14	1 501 020	0.18%
UPM-Kymmene	Soome	FI0009005987	EUR	27.40	4 379 226	33.46	5 347 912	0.64%
Wartsila ¹	Soome	FI0009003727	EUR	7.82	1 732 317	12.36	2 739 322	0.33%
Bank North	Suurbritannia		GBP	0.21	2 156 511	0.21	2 189 746	0.26%
Roche Holding ¹	Šveits	CH0012032048	CHF	237.00	1 399 252	366.95	2 304 470	0.27%
Carlsberg ¹	Taani	DK0010181759	DKK	99.56	584 015	151.89	895 380	0.11%
TCM Group ¹	Taani	DK0060915478	DKK	10.90	7 082	21.38	13 962	0.00%
Costco Wholesale Corp ¹	USA	US22160K1051	USD	261.11	570 680	501.24	1 079 161	0.13%
Freemport-McMoran ¹	USA	US35671D8570	USD	7.40	532 231	36.84	2 678 627	0.32%
Newmont Corporation	USA	US6516391066	USD	24.04	1 578 710	54.76	3 466 571	0.41%
Stryker Corporation	USA	US8636671013	USD	130.23	588 982	236.11	1 051 877	0.13%
QS Urgentmed Holdco	USA		USD	0.88	4 400 246	0.88	4 414 621	0.53%
Bank Saint Petersburg ¹	Venemaa	RU0009100945	RUB	0.55	1 072 355	0.96	954 599	0.11%

Emitent/väärtpaperi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2021	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhastväärtusest
Fondiosakud						309 707 752		408 727 867	48.70%
Kinnisvarafondid						103 952 245		139 487 773	16.62%
EFTEN Real Estate Fund III ¹	EFTEN Capital	Eesti	EE3100127242	EUR	15.65	211 006	22.80	307 367	0.04%
EFTEN Kinnisvarafond	EFTEN Capital	Eesti	EE3100097411	EUR	1.73	23 700 307	2.95	40 465 970	4.82%
EFTEN Kinnisvarafond II	EFTEN Capital	Eesti	EE3100125238	EUR	10.83	819 516	15.43	1 167 910	0.14%
Birdeye Timber Fund ¹	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110186	EUR	11.39	3 852 875	18.08	6 118 173	0.73%
Birdeye Timber Fund 2 ¹	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110269	EUR	11.53	6 149 410	14.07	7 505 785	0.89%
Birdeye Timber Fund 3	Birdeye Capital	Eesti	EE3600001756	EUR	9.98	3 186 191	10.78	3 440 954	0.41%
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	13 615 002	1.17	15 902 091	1.89%
EFTEN Real Estate Fund 5	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	2 123 412	1.00	2 123 412	0.25%
EFTEN Residential Fund usaldusfond	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	1 264 464	1.31	1 651 330	0.20%
Lords LB Baltic Green Fund (V)	Lords LB Asset Management East Capital (Lux) General Partner	Leedu	-	EUR	1.00	8 636 315	0.98	8 456 850	1.01%
East Capital Baltic Property Fund II	East Capital (Lux) General Partner	Luksemburg	LU0758647282	EUR	127.18	5 984 542	197.24	9 281 311	1.11%
East Capital Baltic Property Fund III	East Capital (Lux) General Partner	Luksemburg	LU1274822847	EUR	118.85	14 280 082	154.66	18 582 920	2.21%
East Capital Real Estate Fund IV	East Capital (Lux) General Partner	Luksemburg	LU2008658630	EUR	104.83	6 882 236	109.73	7 203 866	0.86%
SG Capital Partners Fund 1 ¹	SG Capital Partners	Läti	-	EUR	1.00	13 246 887	1.30	17 279 834	2.06%
Aktsiafondid						80 223 269		97 193 254	11.58%
iShares MSCI Japan EUR Hedged UCITS ETF ¹	BlackRock Asset Management Ireland Limit	Iirimaa	IE00B42Z5J44	EUR	39.01	4 562 440	60.75	7 104 236	0.85%
iShares Gold Producers UCITS ETF	BlackRock Asset Management Ireland Limit	Iirimaa	IE00B6R52036	EUR	9.56	24 053 354	12.30	30 969 500	3.69%
TRIGON - New Europe Fund D ¹	Trigon Asset Management Blackrock Asset Management	Luksemburg	LU1687403102	EUR	24.26	13 000 034	26.26	14 072 335	1.68%
iShares Core DAX ¹	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE0005933931	EUR	73.52	5 146 178	134.62	9 423 400	1.12%
iShares STOXX Europe 600 Health Care ¹	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE000A0Q4R36	EUR	74.68	3 285 910	108.14	4 758 160	0.57%
ZKB Gold ETF	Swisscanto Fondsleitung	Šveits	CH0139101593	CHF	494.56	30 175 353	483.54	30 865 623	3.68%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2021	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Erakapitalifondid						125 532 238		172 046 840	20.50%
Usaldusfond BaltCap Private Equity Fund III ¹	BaltCap Private Equity Management III	Eesti	-	EUR	1.00	3 923 667	1.11	4 354 834	0.52%
Usaldusfond BaltCap Infrastructure Fund	BaltCap Infrastructure Management	Eesti	-	EUR	1.00	2 353 273	1.31	3 086 511	0.37%
BPEF III Supplementary Investment Facility UF	BaltCap Private Equity Management III	Eesti	-	EUR	1.00	2 542 146	1.00	2 540 638	0.30%
Usaldusfond Equity United PE I ¹	Equity United GP I	Eesti	-	EUR	1.00	1 284 495	0.92	1 182 601	0.14%
Usaldusfond Superangel One ¹	Superangel I GP	Eesti	-	EUR	1.00	2 596 894	1.46	3 780 793	0.45%
Tera Ventures II Usaldusfond	Tera Ventures GP II	Eesti	-	EUR	1.00	401 271	1.08	432 791	0.05%
Usaldusfond Trind Ventures Fund I	Trind Ventures	Eesti	EE3500110285	EUR	1.00	2 809 558	1.31	3 669 354	0.44%
Ardian ASF VIII ¹	ASF VIII GP	Jersey	-	USD	0.88	7 743 549	1.51	13 219 890	1.58%
BaltCap Lithuania SME Fund KUB ¹	BaltCap	Leedu	-	EUR	1.00	370 120	3.28	1 212 922	0.14%
INVL Baltic Sea Growth Fund ¹	INVL Asset Management	Leedu	-	EUR	1.00	3 908 948	1.44	5 638 169	0.67%
KJK Fund III	KJK Fund III Management	Luksemburg	LU1840779810	EUR	1 000.00	6 050 000	1 138.76	6 889 498	0.82%
KJK Fund II Balkan AI July 2012 ¹	KJK Management	Luksemburg	LU0802715499	EUR	1 001.84	434 267	3 706.04	1 606 457	0.19%
KJK Fund II Balkan AI Sep 2012 ¹	KJK Management	Luksemburg	LU0871721717	EUR	1 001.84	433 387	3 689.07	1 595 859	0.19%
KJK Fund II Balkan Discovery A June 2014 ¹	KJK Management	Luksemburg	LU1088021974	EUR	1 215.56	6 126 789	3 611.62	18 203 587	2.17%
KJK Fund II Balkan Discovery A June 2015 ¹	KJK Management	Luksemburg	LU1246890583	EUR	1 027.29	881 314	3 560.65	3 054 689	0.36%
KJK Fund II Balkan Discovery A December 2015 ¹	KJK Management	Luksemburg	LU1367089452	EUR	1 173.84	881 313	3 423.29	2 570 189	0.31%
KJK Fund II Balkan Discovery A May 2016 ¹	KJK Management	Luksemburg	LU1448083474	EUR	1 286.51	881 313	3 614.29	2 475 940	0.30%
KJK Fund II Balkan Discovery A December 2016 ¹	KJK Management	Luksemburg	LU1570390598	EUR	1 489.60	881 315	3 573.58	2 114 294	0.25%
KJK Fund II Balkan Discovery A November 2017 ¹	KJK Management	Luksemburg	LU1780616741	EUR	1 802.24	881 312	3 130.93	1 531 053	0.18%
BaltCap Private Equity Fund II ¹	BaltCap Private Equity Management II	Luksemburg	-	EUR	1.00	1 134 980	2.42	2 747 071	0.33%
BPM Mezzanine Fund	BPM Mezzanine Fund GP	Luksemburg	LU2870209652	EUR	1.00	2 594 918	1.37	3 567 622	0.43%
Karma Ventures I ¹	Karma Ventures	Luksemburg	-	EUR	1.00	3 926 297	1.83	7 169 754	0.85%
Karma Ventures II	Karma Ventures II GP	Luksemburg	-	EUR	1.00	15 635	0.32	4 950	0.00%
NOAL ^{1,3}	BRG NOAL GP	Luksemburg	-	EUR	1.00	17 577 645	0.86	15 143 236	1.80%
Partners Group Direct Equity 2019	Partners Group Management I	Luksemburg	-	EUR	1.00	8 920 000	1.14	10 171 194	1.21%
AlpInvest ACFVIII	AlpInvest Co-Investment VIII Lux	Luksemburg	-	USD	0.88	2 665 056	0.84	2 537 750	0.30%
AlpInvest ASF VII	AlpInvest Secondaries VII Lux	Luksemburg	-	USD	0.88	2 373 391	1.06	2 847 913	0.34%
Blackstone Capital Partners VIII(Lux)	Blackstone Management Associates VIII	Luksemburg	-	USD	0.88	4 424 330	1.22	6 100 215	0.73%
Monte Rosa V Class J ¹	Pictet Alternative Advisors	Luksemburg	-	USD	0.88	5 184 578	1.02	5 981 693	0.71%
QS Club Fund II	QS Club Fund GP	Luksemburg	-	USD	0.88	5 471 230	0.89	5 497 154	0.65%
QS Global Mid-Market Opportunities	QS PE Fund GP	Luksemburg	-	USD	0.88	9 827 528	0.90	10 009 348	1.19%
BaltCap Latvia Venture Capital Fund AIF KS ¹	BaltCap AIFP	Läti	-	EUR	1.00	371 645	0.94	351 144	0.04%
Livonia Partners Fund I	Livonia Partners	Läti	-	EUR	1.00	4 933 243	1.69	8 354 367	1.00%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2021	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhastväärtusest
Investindustrial VII L.P. ¹	Investindustrial VII GP	Suurbritannia	-	EUR	1.00	8 354 934	1.17	9 746 724	1.16%
Axcel VI	Axcel VI GP ApS	Taani	-	EUR	1.00	1 577 265	1.18	1 862 004	0.22%
QS Capital Strategies II	QSCS II, L.P.	USA	-	USD	0.88	794 632	0.88	794 632	0.09%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Liik	Väljaandja	Reiting	Reitinguagentuur*	Alusvara nimetus	Löpp-tähtaeg	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhastväärtusest
Tulefisinstrumendid							-1 204 216	-0.14%
USD Forward	Forward	SEB Pank	A+	S&P	EUR	09.03.2022	-1 204 216	-0.14%

Krediitiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhastväärtusest
2. Hoised										64 960 739	7.74%

Arvelduskontod											
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		CHF			36 011	36 011	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		DKK			1 743 046	1 743 046	0.21%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			59 578 801	59 578 801	7.10%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		GBP			159	159	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		JPY			18 706	18 706	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		CZK			822 663	822 663	0.10%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		NOK			56 400	56 400	0.01%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		RUB			178 685	178 685	0.02%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		USD			26 268	26 268	0.00%
Tähtajalised hoised											
SEB Pank	Tähtajaline hoius	Eesti	A+	S&P	09.09.2021	EUR		09.03.2022	2 500 000	2 500 000	0.30%

	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
3. Muud varad	891 396	0.11%
Antud laenud	849 100	0.10%
Muud nõuded	39 972	0.00%
Laekumata dividendid	2 324	0.00%
VARAD KOKKU	841 716 682	100.29%
Fondi kohustised	-2 415 879	-0.29%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS	839 300 803	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poor's Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud.

² Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid.

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduurireedid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel. Keskmise soetushinna arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne